20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III. Nr. 23.

Kraków, środa 29 stycznia 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Zawieszenie broni między Syjamem a Indochinami.

Szanghaj, 28 stycznia. **Działania wojenne między Syjamem a francuskiemi Indochinami zostaną przerwane we wtorek o godz. 10 przedpołudniem, według doniesień urzędowego komunikatu z Hanoi na temat pertraktacyj w związku z japońskiem pośrednictwem w konflikcie między Indochinami a Syjamem.**

Komisja zawieszenia broni, w skład której wchodzą przedstawiciele Syjamu, Francji i Japonji, zbierze się we środę w Saigonie. Japoński generał-major Raishiro Sunita, który jest przewodniczącym komisji zawieszenia broni, odjechał w poniedziałek z Hanoi do Saigonu.

Matsuoka o decyzji Francji i Syjamu.

Tokio, 28 stycznia. Minister spraw zagranicznych Matsuoka podkreślił z radością na sobotniem posiedzeniu komisji budżetowej parlamentu decyzję Francji i Syjamu co do przyjęcia pośrednictwa, zaproponowanego przez Japonję.

W związku z tem podkreślił on, że żadne trzecie państwo nie będzie mogło mieszać się do tej sprawy bez liczenia się ze zdaniem Japonji.

Okręt „Empress of Australia" storpedowany.

Nowy Jork, 28 stycznia. **Według doniesienia agencji Associated Press z Miami na Florydzie, stacja radjowa Tropical Radio przejęła sygnały S. O. S., nadawane przez wielki angielski turbinowy okręt pasażerski „Empress of Britain", pojemności 21.833 ton.**

Okręt zawiadamia, że **został storpedowany na Atlantyku, w odległości ok. 200 mil morskich od wybrzeży zachodnio-afrykańskich.**

Rezolucje japońskiej Izby wyższej.

(=) **Tokjo**, 28 stycznia. **Japońska Izba Wyższa przyjęła w poniedziałek następującą rezolucję:** „Rząd powinien odważnie i przy użyciu całej energji realizować niewzruszoną politykę cesarstwa, oraz najdokładniej przemyśleć przyszłe konsekwencje sytuacji wewnętrznej i zagranicznej. Rząd powinien trzymać się przytem dekretów cesarskich, wydawanych z okazji różnych sposobności w związku z umocnieniem sytuacji w Azji, i w ten sposób służyć cesarzowi oraz wypełniać życzenia narodu".

Następnie książę Itsziyo motywował Izbie Wyższej dalszą rezolucję tej Izby, w myśl której **Japonja pragnie pokojowej odbudowy Dalekiego Wschodu**, co niektóre narody zrozumiały zgodnie z rzeczywistością. Należy zacieśniać coraz bardziej stosunki z temi narodami. Należy kontynuować wysiłki dyplomatyczne w kierunku uświadamiania także i innych narodów, w każdym razie należy stale pracować nad usuwaniem wszelkich przeszkód, stojących na drodze Japonji w zrealizowaniu jej celów. W zakończeniu rezolucja zapewnia, że Izba Wyższa udzieli rządowi pełnego poparcia.

Echa wyjaśnień Lindbergha

(=) **Nowy Jork**, 28 stycznia. **„Washington Post" w artykule wstępnym polemizuje z żądaniem Linbergha, iż należy stworzyć atmosferę korzystną dla pokoju.**

Wszystkie inne dzienniki jednak w swoich artykułach wstępnych, a zwłaszcza w sprawozdaniach o wczorajszych wyjaśnieniach Lindbergha w komisji zagranicznej Izby reprezentantów zmuszone są przyznać, że Lindbergh udzielił bardzo jasnych odpowiedzi i że nie można wątpić w jego uczciwość i szczerość.

I tak wybitny publicysta republikański Mark Sullivan na łamach „New York Tribune" analizuje reakcje parlamentarne na oświadczenia płk. Lindbergha, przyczem stwierdza, że rzadko okazywano tego rodzaju respekt wobec rzeczoznawcy przed komisją kongresu. Respekt ten był o wiele większy niż to wynikało z zewnętrznych objawów w formie oklasków. Sullivan widzi w tem przedewszystkiem objaw szacunku dla odwagi okazanej przez Lindbergha w czasie wypowiadania swoich poglądów, które w obecnej chwili nie są bynajmniej popularne.

Zapatrywanie Bulitta na politykę U. S. A.

Waszyngton, 28 stycznia. William Bulitt, piastujący do wybuchu wojny stanowisko ambasadora Stanów Zjednoczonych we Francji, złożżył kilka wyjaśnień przed komisją spraw zagran. Izby reprezentantów, który sformułował swoje zapatrywania na obecną politykę Stanów Zjednoczonych. Podaje on dwie granice udzielenia pomocy amerykańskiej — Wielkiej Brytanji: „Stany Zjednoczone nie wypowiedzą wojny i nie rozpoczną kroków wojennych w jakiejkolwiek formie".

Mr. Hutchins zabiera głos...

(=) **Chicago**, 28 stycznia. **Rektor uniwersytetu w Chicago dr Robert Hutchins w przemówieniu radjowem, transmitowanem w piątek na cały kraj, nazwał obecny kurs interwencyjny w Stanach Zjednoczonych polityką „samobójczą", nie odpowiadającą ani interesom Stanów Zjednoczonych, ani potrzebom ludzkości.**

Naród Stanów Zjednoczonych powinien się zapytać, jak lepiej przysłużyłby się ludzkości, czy przez powstrzymanie się od udziału w wojnie, czy też przez przystąpienie do niej. Na pytanie to — mówił dalej Hutchins — można udzielić tylko jednej odpowiedzi, mianowicie, że uniknięcie wojny będzie daleko korzystniejsze. W zakończeniu swej mowy prelegent wyraził przekonanie, że **jeżeli Stany Zjednoczone miałyby przyłączyć się do obecnej wojny, wówczas wojna światowa z r. 1914 będzie przy niej wyglądała jak „niewinna zabawka"**. Po zakończeniu takiej wojny na Stany Zjednoczone spadnie ponownie obowiązek wyżywienia, tak jak dzisiaj, 9 miljonów bezrobotnych.

Mieszkańcy Malty powołani do służby wojskowej.

(=) **Rzym**, 28 stycznia. „Popolo di Roma" dowiaduje się z Genewy, że wskutek ustawicznych ataków powietrznych na wyspę Maltę, gubernator jej generał porucznik Dossie zdecydował się powołać drogą publicznego obwieszczenia wszystkich mieszkańców do służby wojskowej. Na wzór angielski utworzona ma być na Malcie milicja ludowa.

Pogrzeb hr. Csaky odbędzie się 30 stycznia.

Premjer Teleky kieruje agendami ministerstwa spraw zagran.

(=) **Budapeszt**, 28 stycznia. **Pogrzeb państwowy zmarłego ministra spraw zagranicznych hr. Stefana Csaky odbędzie się 30 stycznia przed południem.** Uroczyste wystawienie zwłok nastąpi w Sali Kopułowej Parlamentu. Uroczystości pogrzebowe celebrować będzie Prymas kardynał Seredy. Mowę pogrzebową wygłosi premjer Teleky.

Agendy ministerstwa spraw zagranicznych prowadzi tymczasowo premjer hr. Paweł Teleky.

Żywe współczucie we Włoszech.

(=) **Rzym**, 28 stycznia. Zgon węgierskiego miuistra spraw zagranicznych hr. Csaky wywołał w całych Włoszech żywe współczucie. Zmarły minister spraw zagranicznych zaprzyjaźnionego narodu węgierskiego — jak podkreślają we włoskich kołach politycznych — cieszył się żywą sympatją w międzynarodowym świecie dyplomatycznym i uchodził w Rzymie za jednego z najwybitniejszych reprezentantów dyplomacji węgierskiej.

Na gruncie tradycyjnej przyjaźni włosko-węgierskiej, zainicjowanej przez swego poprzednika hr. Kanya, polityki oparcia o mocarstwa osi, pogłębianej konsekwentnie przez zmarłego ministra, zdołał on doprowadzić do odzyskania Rusi Przykarpackiej i Siedmiogrodu, zbierając w ten sposób owoce mądrej i wytrwałej polityki rewizjonistycznej.

Dzięki podpisaniu układu o przystąpieniu Węgier do berlińskiego paktu Trzech Mocarstw, dokonanego bezpośrednio przed swą chorobą, oraz zawarciu wkrótce potem węgiersko-jugosłowiańskiego paktu przyjaźni, hr. Csaky przyczynił się w decydujący sposób do umocnienia międzynarodowego stanowiska Węgier, realizując w ten sposób naprawienie krzywdy, wyrządzonej Węgrom w ramach Traktatu Wersalskiego. Pozostanie to historyczną zasługą zmarłego męża stanu, w którym Węgry tracą jednego ze swych najlepszych polityków.

Jeszcze nie rozstrzygnęły się losy Polaków w Szwajcarji.

(=) **Borno**, 28 stycznia. Jak wiadomo, dzięki zrozumieniu niemieckiego rządu doszło między Szwajcarją a Francją do porozumienia w sprawie powrotu do ojczyzny internowanych na terenie Szwajcarji żołnierzy francuskich. Pierwsze transporty internowanych Fracuzów opuściły już Szwajcarję, przybywając do Francji.

Kwestja powrotu do miejsc zamieszkania Polaków, internowanych w Szwajcarji, jak informują tamtejsze miarodajne koła, nie została dotychczas rozwiązana. Czynniki rządowe w Vichy oświadczyły narazie gotowość przyjęcia jedynie tych Polaków, przebywających w Szwajcarji jako internowani, którzy poprzednio zamieszkiwali Francję. Los pozostałych obywateli polskich uzależniony jest od wyniku toczących się pertraktacyj.

Boisson zdaje sprawę Petainowi.

Genowa, 28 stycznia. **W tych dniach zjawił się na audjencji u marszałka Petain generalny gubernator Boisson, wysoki komisarz dla francuskiej kolonji zachodniej i Afryki równikowej.**

W konferencji z marszałkiem wziął udział również admirał Darlan. Obaj ci reprezentanci kolonjalnych władz francuskich oświadczyli, że kolonje przeszły po zawieszeniu broni w roku ubiegłym ciężki kryzys moralny, gdyż były zupełnie pozbawione wszelkich wiadomości z ojczyzny, mimo to **jednak zachodnie kolonje zachodnio-afrykańskie** pozostały wierne rządowi **w Vichy — jak to wykazała obrona Dakaru.**

Również apel rządu francuskiego do wzięcia udziału w pomocy zimowej, nie przeszdł bez echa, gdyż zebrano tam 8 miljonów franków. Na koniec oświadczył Boisson, że osobiste zjawienie się generała Weygand w koloniach wyrówna wiele nieporozumień.

Marszałek Petain człowiekiem opatrznościowym.

(=) **Genewa**, 28 stycznia. Jak donosi czasopismo „Croix", wydał biskup w Lille ks. Girbas list pasterski do wiernych, w którym m. in. powiedział: „Nie ociągamy się z oświadczeniem, że w obecnej dobie stała się osoba marszałka Petaina człowiekiem Boskiej Opatrzności, tej Opatrzności, która naród francuski przenaczyła do krzewienia w świecie słów Ewangielji i do ratowania owoców chrześcijańskiego idealizmu, bowiem w narodzie francuskim zaklęta jest misja strażnika cywilizacji. Obowiązkiem wszystkich Francuzów jest współdziałać z zrządzeniami Opatrzności Boskiej i skupiać wokół osoby wodza, którego zadaniem będzie uzdrowienie narodu".

„Campana" przesunęła termin wyjazdu.

(=) **Buenos Aires**, 28 stycznia. **Francuski statek towarowy „Campana", który w ciągu czwartku miał opuścić z ładunkiem port Buenos Aires, aby udać się do Francji, odroczył swą podróż na czas nieokreślony.**

Jak słychać, w ciągu piątku spodziewano się w Buenos Aires przybycia angielskiego krążownika „New Castle", należącego do angielskiej floty południ.-atlantyckiej.

Zgon włoskiego ministra.

Rzym, 28 stycznia. **Ostatnio umarł znany polityk włoski, minister kolonij, Maurizio Rava, w wieku 62 lat. Rawa brał udział w ostatnich zmaganiach się na granicy Egiptu i pod Bardią został ciężko ranny.**

Zmarły minister zajmował się zagadnieniami kolonjalnemi, to też był bardzo ceniony jako specjalista w tym zakresie. Do partji faszystowskiej przystąpił w samych jej początkach, poprzednio należał do partji nacjonalistów, którą założył w roku 1910. W roku 1927 został on generalnym sekretarzem Trypolisu, w roku 1930 gubernatorem tej kolonji i pozostał na tem stanowisku przez rok. Następnie był przez lat 4 gubernatorem włoskiego Somali, gdzie jako młody oficer walczył z Turcją. W roku 1935 znów brał udział w akcji wojennej na granicy włoskiego Somali i Abisynji. Zmarły minister odbył wiele podróży po krajach egzotyczuych, przedewszystkiem po Indjach, Jawie, Sumatrze i Afryce. W roku 1939 został mianowany generałem wojsk włoskich.

Nowy podsekretarz stanu we Włoszech.

Rzym, 27 stycznia. **Mussolini powierzył ostatnio stanowisko podsekretarza stanu w ministerstwie kultury narodowej Kajetanowi Polverelli.**

Nowy podsekretarz jest jednym z najstarszych członków partji faszystowskiej i współzałożycielem grupy rzymskiej, a również współpracuje od wielu lat w „Popolo d'Italia", gdzie działał wspólnie z Mussolinim. Wział on również udział w marszu na Rzym, a pozatem piastował wiele odpowiedzialnych stanowisk, m. in. był szefem prasowym Mussoliniego i referentem w ministerstwie spraw zagranicznych. Liczne artykuły, na tematy polityczne uczyniły nazwisko nowego podsekretarza bardzo znanem.

Obrona przeciwlotnicza w Japonji

Tokio, 28 stycznia. Ostatnio wygłosił minister wojny generał Tojo dłuższe przemówienie w radzie ministrów na temat rozbudowy obrony przeciwlotniczej w Japonji.

Stwierdził on, że wojna w Chinach wykazała wielką rolę broni lotniczej, która zrewolucjonizowała nowoczesną strategię. Minister oświadczył pozatem, że Japonja uchodziła doniedawna z powodu wyspiarskiego położenia za zabezpieczoną przed wszelkiemi atakami, ale obecnie wobec rozwinięcia się broni lotniczej sytuacja ta nieco się zmieniła, **to też Japonja musi pomyśleć o zorganizowaniu skutecznej obrony przeciwlotniczej.** Minister oświadczył pozatem, że jakkolwiek myśl o nalotach na Japonję sprawiała niejednemu Japończykowi dużo zgryzot, to jednak sytuacja w ewentulanej wojnie przedstawia się znacznie korzystniej jakby się mogło zdawać.

Zagadnieniem tem zajął się również znany autor omawiający zagadnienia morskie kapitan Iszimaru, który w piśmie „Mokyo“ omawiał te sprawy. Stwierdza on, że gdyby doszło do wojny, **to oba nieprzyjacielskie państwa będą musiały ograniczyć się do blokady linji handlowych przy pomocy działania nurkowcami na wodach chińskich.** Pozatem możnaby się liczyć z nalotami na centra przemysłowe japońskie oraz na działania w okolicy Singapore i na południowych morzach, które miałyby na celu związania części floty japońskiej.

Wobec tego jednak, że ani Anglja, ani Japonja nie posiada żadnych ważniejszych punktów oparcia na tych morzach, skutek tej blokady i tych nalotów nie powinien budzić żadnej obawy. **Autor wskazuje na bitwę pod Czuszimą w roku 1905, która wykazała, że nie można wygrać bitwy morskiej, nie posiadając punktów oparcia w pobliżu kraju nieprzyjacielskiego.** Pozatem jest Japonja strzeżona silnemi minami, nurkowcami i przy pomocy lotnictwa.

Premjer ks. Konoye zaprosił ostatnio 200 wybitnych osobistości do pałacu swojego, celem omówienia najważniejszych zagadnień politycznych i gospodarczych. **W dłuższej mowie przedstawił im konieczność przemiany politycznej i gospodarczej struktury kraju, i podkreślił, że zawarcie paktu trzech mocarstw zmieniło zasadnicze kierunek polityki europejskiej.**

Zgon zastępcy general. gubernatora Libji.

(=) **Rzym,** 28 stycznia. **W nocy z niedzieli na poniedziałek zmarł w Trypolisie w 55-tym roku życia zastępca generalnego gubernatora Libji, Giuseppe Bruni,** który od r. 1923 zajmował poważniejsze stanowiska w administracji włoskiej Afryki północnej, zaś od czerwca 1936 roku był zastępcą generalnego gubernatora i jednym z najbliższych współpracowników marszałka Balbo.

W czasie obecnej wojny miał on za zadanie popieranie marszałka Grazianiego w dziedzinie administracji cywilnej.

Parowiec „Ille de France“ skonfiskowany.

(=) **Nowy Jork,** 28 stycznia. Agencja „United Press“ podaje, że załoga parowca „Stella“, przybyłego niedawno z Singapore doniosła, że Anglicy zajęli znany duży francuski parowiec oceaniczny „Ille de France“, celm przebudowania go na transportowiec wojskowy.

Na krótko przed kapitulacją Francji parowiec „Ille de France“ wyjechał z New Jorku w niewiadomym kierunku.

Program podróży Willkiego

Sztokholm, 28 stycznia. **Przeciwnik Roosevelta podczas ostatnich wyborów na prezydenta, Wendell Willkie, przybył w niedzielę do Anglji.**

Ponieważ regularna komunikacja lotnicza na trasie Anglja—Lizbona obecnie nie funkcjonuje, przez to Willkiemu oddano do dyspozycji specjalny samolot, który przewiózł przedstawiciela Stanów Zjednoczonych do jednego z portów angielskich, skąd Willkie udał się w dalszą drogę koleją do Londynu.

Przedstawicielom prasy Willkie udzielił krótkiego wyjaśnienia, w którem zaznaczył, że ma zamiar pozostać w Anglji około 14 dni i że w tym czasie **chce porozmawiać zarówno z ministrami, jak i z człowiekiem ulicy.** Powiedział on dalej, że ma zamiar zobaczyć także i te wszystkie miasta, które przeżyły ciężkie naloty. **Chce on sobie wyrobić pojęcie o „wojnie totalnej“, a pozatem ma zamiar przestudjować stosunki socjalne w Anglji.**

Przedstawicielowi agencji Reutera Willkie udzielił małego wywiadu, który wywołał w Anglji pewne podniecenie. Mianowicie wygłosił on trochę niespodziewane zdanie: „Chcę, aby Wielka Brytanja przeżyła“. Zbyt dobrze pamięta się w Londynie, że przed kilku miesiącami Churchill użył tego samego wyrażenia podczas jednego ze swych przemówień w Izbie Gmin. **Tego rodzaju pesymistyczne zapatrywanie, usłyszane z ust przedstawiciela Ameryki, musiało wywołać pewną konsternację wśród Anglików.**

W poniedziałek Willkie udał się do Whitehall. Przypuszcza się, że w Londynie zabawi on tylko kilka dni, a następnie **zwiedzi te miejscowości prowincjonalne, które przeżyły szczególnie ciężkie naloty.**

W poniedziałek Willkie potwierdził wobec przedstawicieli prasy angielskiej i zagranicznej, że podczas swego pobytu w Europie **uda się do Dublina i złoży wizytę premjerowi de Valerze.**

Niemiecki komunikat wojenny.

Berlin, 28 stycznia. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

Samoloty bojowe zaatakowały skutecznie w dniu 26 stycznia konwój i pojedynczo płynące okręty u wschodniego wybrzeża Anglji. Dwa trafienia bombami w pewien okręt handlowy w pobliżu Orfordness spowodowały potężny wybuch.

Samoloty wywiadowcze wypatrzyły na północ od Great Yarmouth płonący okręt handlowy, który dnia poprzedniego został zaatakowany przez jeden z samolotów bojewych.

Nieprzyjaciel zrzucił ostatniej nocy na rozmaitych miejscach w Niemczech zachodnich i środkowych bomby zapalające i kilka bomb rozpryskujących. Powstałe pożary zdołano szybko ugasić. Szkoda materjałowa jest nieznaczna. Atak pociągnął za sobą śmierć 4-ch osób i zranienie sześciu osób pośród ludności cywilnej.

Trzy samoloty niemieckie zaginęły.

Rząd Iraku podał się do dymisji.

Ankara, 28 stycznia. **Na znak protestu przeciwko angielskim próbom uzyskania wpływu na rząd Iraku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej rząd ten, pod kierownictwem Ali Raszyda Kilani podał się w poniedziałek do dymisji.** W kołach politycznych stolicy Iraku liczą się z tem, że gabinet ten powróci do władzy za wyjątkiem ministra spraw zagranicznych, Nuri Saida.

* * *

Kryzys gabinetowy w Iraku ciągnął się już od kilku dni. Jego podłożem było **dziwne zachowanie się ministra spraw zagranicznych Nuri Saida,** który sprawy polityki zagranicznej omawiał najprzód z posłem brytyjskim przy rządzie Iraku, a potem dopiero przedstawiał je na zebraniu gabinetu.

W ostatnim czasie zachowanie się Nuri Saida nabrało tak sensacyjnego zabarwienia, że gabinet widział się zmuszonym zwrócić mu uwagę na to, że **jego postępowanie sprzeciwia się interesom państwa.** W odpowiedzi na to **Nuri Said podał się do dymisji,** ale wówczas poseł angielski wywarł presję na rząd, aby dymisji tej nie przyjęto. Pod wpływem czynników dworskich **rząd cofnął się,** ale jak się obecnie okazuje, tylko dlatego, aby dać **mocniejszy wyraz swemu protestowi przeciwko mieszaniu się obcego państwa w sprawy wewnętrzne kraju.** Obecnie należy więc oczekiwać jakie stanowisko zajmie Anglja wobec takiego rozwoju wypadków.

Nowy gabinet gen. Antonescu

Bukareszt, 28 stycznia. **Rumuński szef państwa zamianował w poniedziałek nowy rząd rumuński.**

Skład nowego rządu przedstawia się następująco: premjer i minister spraw zagranicznych: szef państwa gen. Antonescu, minister spraw wewnętrznych generał dywizji Dimitru Popescu, minister obrony kraju: generał korpusu Jacobini, podsekretarze stanu w temże ministerstwie: generał dywizji Dobre, gen. Pantaci i komandor Jucrescu. Minister skarbu: generał brygad Nicolae Stoenescu, minister propagandy: prof. dr. Crainic, minister oświaty i kultury: generał dywizji Rossetti, minister sprawiedliwości: radca sądu apelacyjnego Docan, minister rolnictwa: generał korpusu Sichitiu, minister gospodarki: generał brybady Potopeanu, podsekretarz stanu dla spraw przesiedleńczych i uchodźczych gen. Swiedenk, minister dla planowania i jednolicenia: podpułkownik Dragomir, minister pracy i hygjeny: prof. Tomescu, minister komunikacji generał dywizji Georgiscu, minister bez teki: Michał Antonescu.

We wszystkich gminach miejskich i wiejskich urzędowanie objęli nowi burmistrzowie.

Zamknięcie zagranicznych kont w U. S. A.

Nowy Jork, 28 stycznia. **Amerykański sekretarz skarbu Morgenthau oświadczył ostatnio wobec agencji United Press, że rząd amerykański zamierza wkrótce zamknąć wszystkie konta zagraniczne znajdujące się w U. S. A.**

Równocześnie dowiaduje się agencja, że konta należące do obywateli państw zaprzyjaźnionych i neutralnych będą traktowane bardzo wielkodusznie i że rząd Stanów Zjednoczonych pozwoli właścicielom kont na wycofanie pieniędzy potrzebnych na pokrycie własnych wydatków, co nie jest przewidziane dla obywateli państw wojujących. **Największe konta w Stanach Zjednoczonych posiada przedewszystkiem Anglja a następnie Szwajcarja i Szwecja.**

Ożywiona działalność Szwedów w Finlandji.

(=) **Sztokholm,** 28 stycznia. Kilka czołowych osobistości szwedzkich, zamieszkałych w Finlandji zwróciło się do szwedzkiego parlamentu **z propozycją podjęcia inicjatywy w sprawie uregulowania narodowych przeciwieństw szwedzko-fińskich na terenie Finlandji,** aby w ten sposób „raz na zawsze usunąć przestarzałe, ale wciąż aktualne walki narodowościowe szwedzko-fińskie“.

W dalszych wnioskach domagają się te osobistości zrewidowania ustaw regulujących życie uniwersyteckie, zmiany ustaw wyborczych, uwzględnienia prerogatyw szwedzkich przy okazji reorganizacji armji fińskiej, oraz przywrócenia dawnych szwedzkich nazw stacjom kolejowym, które obecnie posiadają wyłącznie nazwy fińskie.

Cukier dla Finlandji.

Sztokholm, 28 stycznia. Szwedzki Czerwony Krzyż urządził ostatnio zbiórkę cukru dla narodu finlandzkiego, otrzymując od rządu zezwolenie na wywóz 500 ton cukru. Zbiórka ta odbywa się w ten sposób, że każdy mieszkaniec Szwecji odstępuje 2 kg na rzecz Finlandczyków.

Szwajcarsko-rosyjskie pertraktacje gospodarcze.

Moskwa, 28 stycznia. **W osobach delegatów gospodarki szwajcarskiej, którzy przed kilkoma dniami pojawili się w Moskwie pod kierownictwem dyrektora oddziału dla spraw handlowych w departamencie gospodarki dr. Ebrarda, przybyli pierwsi oficjalni przedstawiciele rządu szwajcarskiego do Rosji Sowieckiej, aby z miarodajnymi czynnikami władz rosyjskich przeprowadzić pertraktacje.**

Jak wiadomo, między Rosją Sowiecką a Szwajcarją nie zostały dotychczas nawiązane normalne stosunki dyplomatyczne.

W ostatnich latach rozwinął się obrót towarowy między obydwoma temi krajami, lecz pozostawał on w dość skromnych granicach. Obrót ten w r. 1938 doszedł do sumy 39 miljonów franków szwajcarskich, z czego, według statystyki sowieckiej, **29 milj. przypadało na przywóz z Rosji do Szwajcarji, a 10 miljonów na przywóz ze Szwajcarji do Rosji.** Rosja Sowiecka dostarczała Szwajcarji dotychczas **pewnych kontyngentów zboża i paszy,** dalej skór, pewnych produktów farmaceutycznych, jak również pewne kontyngenty produktów naftowych i drzewa na wyrób papieru. **Wywóz ze Szwajcarji do Rosji ograniczał się do maszyn, instrumentów precyzyjnych, zegarów i części składowych do zegarków.**

Przypuszczać można, że obecne pertraktacje będą dotyczyły rozbudowy wymiany tych samych rodzajów towarów. Jak dowodzi tego artykuł, zamieszczony przed kilkoma dniami w dzienniku „Trud“, **Moskwa zdaje sobie sprawę z trudnej sytuacji, w jakiej znajduje się obecnie Szwajcarja, zwłaszcza w zakresie dostawy pewnych surowców.** Z tego względu stosunki gospodarcze Szwajcarji ze Związkiem Sowietów zyskują na znaczeniu.

Szwajcarska delegacja rządowa została powitana przez odpowiednie czynniki sowiecko-rosyjskich władz niezwykle uprzejmie. Już w dniu przybycia delegaci szwajcarscy zostali przyjęci przez komisarza dla spraw handlu zagranicznego Mikojana. Pertraktacje na temat obustronnej wymiany towarowej rozpoczęły się w sposób, który zapowiada możliwość stworzenia bardzo szerokiej podstawy dla rozwoju dalszych stosunków.

Włoski komunikat wojonny.

Rzym, 28 stycznia. Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi następująco:

Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na froncie greckim działania wojenne lokalnego znaczenia i wzmocniona działalność oddziałów wywiadowczych. Włoskie samoloty obrzuciły bombami nieprzyjacielskie wojska.

W **Cyrenajce** włoskie wojska, podczas ożywionych walk na wschód i południe od Derny, zadały nieprzyjacielskim, zmotoryzowanym oddziałom poważne straty. Włoskie lotnictwo obrzuciło bombami i ostrzelało z karabinów maszynowych koncentracje wojsk i zmotoryzowane formacje, jak również artylerję. Dwa angielskie samoloty zostały zestrzelone przez włoskie myśliwce.

W **Afryce wschodniej** walki na froncie Sudanu trwają. Biorą w nich udział oddziały włoskiego lotnictwa przez potężne i skuteczne ataki. Na froncie Kenyi włoskie oddziały zaskoczyły silną kolumnę nieprzyjacielską i zadały jej dotkliwe straty.

Rywalizacja między Churchillem a Bevinem.

Sztokholm, 28 stycznia. **W tutejszych, dobrze poinformowanych kołach omawia się nadeszłe ostatnio z Londynu sprawozdania, z których wynika, że różnice poglądów wśród miarodajnych instancyj i czynników angielskich sfer rządzących przybrały groźne rozmiary.**

Jak wiadomo, wypowiadał się premjer przeciwko udzieleniu pełnomocnictwa jednej osobie do kierowania angielską produkcją i uważał za stosowne rozwiązać to zagadnienie za pośrednictwem komisyj wykonawczych, składających się z kilku osobistości. Głębszą przyczyną tego stanowiska Churchilla ma być **brak zaufania do Bevina.** Jest ono tem głębsze, jako że obecny minister pracy Bevin rości sobie w sposób zupełnie **otwarty pretensje do objęcia tego stanowiska.** Churchill widzi w osobie Bevina konkurenta. Poza Bevinem wymieniana jest w związku z tem osoba ministra produkcji lotniczej lorda Beaverbrocka, znanego magnata prasowego.

„Epidemja z Coventry“.

(=) **Sztokholm,** 28 stycznia. **Wychodzące w Londynie czasopismo „Medical Review“ omawia objawy rzadkiej choroby, nazwane popularnie „epidemją z Coventry“.**

Chorzy na odgłos syren alarmowych dostają objawów mdłości i osłabienia, podobnie jak przy chorobie morskiej, połączonych z silnemi bólami głowy i w następstwie omdleniami. Chorobę tę uważa się za szczególnie niebezpieczną, ponieważ powoduje długotrwałe wyczerpanie nerwowe i ogólne osłabienie organizmu.

Stwierdzono, że „epidemja z Coventry“ przenosi się na innych, na wzór chorób zakaźnych tak, że zachodzą wypadki, iż wszyscy mieszkańcy danego schronu równocześnie na nią zapadają. Próby zapobiegania lub ulżenia tej chorobie przez uspakajające środki lub zastrzyki nie dały dotychczas żadnego rezultatu.

Nowy samochód króla angielskiego.

(§) **Sztokholm,** 28 stycznia. Jak donoszą z Londynu wykonany został nowy samochód, przeznaczony dla króla Jerzego VI.

Samochód ten zabezpieczać ma przed kulami i odłamkami bomb. Szyby okienne tego samochodu sporządzone są również ze szkła kulochronnego, zaś dach samochodu jest w ten sposób urządzony, iż nie przepuszcza odłamków bomb eksplodujących w pobliżu auta. Karoserja samochodu pociągnięta jest czarną farbą, a wóz opatrzony normalnym numerem rejestracyjnym, a nie specjalnym znakiem, w jakie wyposażone są samochody królewskie. Szoferem tego samochodu jest pewien oficer angielskiego korpusu samochodów pancernych.

Brak pilotów w Anglji.

Sztokholm, 28 stycznia. **Brak pilotów jest w dalszym ciągu palącem zagadnieniem brytyjskiej floty powietrznej. Fakt ten stwierdził kierownik wstępnego wyszkolenia wojskowego do królewskiej floty powietrznej G. F. Uittkensonn.**

W mowie wygłoszonej 23 stycznia z okazji otwarcia kursu powietrznego korpusu wyszkolenia „New Training Corps“ przyznał on, że jedynym powodem założenia tego korpusu był brak narybku lotniczego.

Oświadczenie to wywołało w kierowniczych kołach królewskiej floty powietrznej zaniepokojenie. Pomimo energicznych zabiegów brytyjskiego ministerstwa lotnictwa, zagadnienie pilotów w Anglji zaostrza się coraz bardziej. Ani podwyższenie granicy wieku dla pilotów, ani też przypływ lotników amerykańskich, kanadyjskich, nowozelandzkich lub australijskich do brytyjskiej floty powietrznej nie mogły w zdecydowany sposób zapobiec personalnym brakom w królewskiej flocie powietrznej.

Brak pilotów wywołuje dziś w Anglji tem poważniejsze refleksje, że dał się on odczuć dotkliwiej niż kiedykolwiek, właśnie teraz po nieoczekiwanych stratach lotnictwa angielskiego na morzu Śródziemnem i po pojawieniu się samolotów niemieckich na tym terenie operacyjnym.

Arabowie na drodze do własnego mocarstwa.

Typ Beduina „Ababda“.

Kraków, 28 stycznia.

Gdzieś się podziała dawna świetność Arabów. Jeżeli dzisiaj mówimy o Arabach, to na myśl nasuwają się nam wyniosłe, owinięte w białe burnusy postacie o spalonych wichrem twarzach oraz ich zgrabne i chyże konie. A przecież były inne czasy, czasy, kiedy **Arabowie przedstawiali olbrzymią potęgę militarną,** a w związku z nią dyktowali prawa postępowania na znaczne połaci ziemi.

W średniowieczu

Arabowie byli narodem wysoce kulturalnym.

Aczkolwiek Koran zabrania utrwalania w obrazach oblicza i ciała ludzkiego, skutkiem czego sztuka malarska nie mogła się u Arabów odpowiednio rozwinąć, to jednak inne pomniki kultury arabskiej pozostawiły po sobie ślady trwalsze bodaj, niż malowidła. Myślimy tutaj o **ornamentacji arabskiej, o fabrykacji dywanów, a przedewszystkiem o stylu architektonicznym.**

Hiszpanja, którą Arabowie podbili na początku VIII stulecia i nad którą panowali przez 700 lat zgórą, zawdzięcza swoje słynne budowle w Toledo, Kordobie, Alkazar w Sewilli, Alhambrę pod Grenadą arabskim zdobywcom.

Uczeni arabscy przodowali w wielu dziedzinach wiedzy, choćby tylko przytoczyć arabskich lekarzy, astronomów, chemików i matematyków. Im dzisiejszy świat kulturalny **zawdzięcza cyfry t. zw. arabskie**, które wyparły skomplikowane cyfry rzymskie. Poezja arabska obdarzyła nas obok wielu innych, aktualną do dziś dnia perłą, a mianowicie **bajkami z tysiąca i jednej nocy.** Mahomet był **z pochodzenia Arabem** z Mekki. Koran został napisany **po arabsku.** Mekka jest świętem miastem całego świata mahometańskiego.

Wojownicza rasa, która zdołała podbić Hiszpanję, wydała w tych czasach świetności arabszczyzny,

wielu wybitnych dyplomatów i żołnierzy,

których spotykamy na przodujących stanowiskach we wszystkich niemal krajach ówczesnego rejonu morza Śródziemnego.

W owych czasach nazwa Arabów była wypierana przez dwie inne nazwy dla tego plemienia, a mianowicie przez nazwę **Saracenów i Maurów.** Postaci Arabów, czyli jak ich wówczas nazywano Maurów, spotykamy także w literaturze. Murzyn z Wenecji w dramacie Shakespeare'a nie jest w istocie rzeczy murzynem, lecz Arabem, czyli Maurem. W języku niemieckim następuje często pomieszanie pojęć między słowem „Mohr“ — murzyn a „Maure“, wymawianem po francusku — mor.

Po wielu latach świetności potęga Arabów, podobnie jak wielu innych narodów, **załamała się.** Podzieleni na małe szczepy, podupadli, rozsypała się w proch ich potęga militarna, a zamiast toczyć walkę przeciwko wspólnemu nieprzyjacielowi w obronie swego imperjum,

zwalczali się w bratobójczych walkach.

W krótkim czasie potężny ten niegdyś naród zamienił się w szereg małych, wzajemnie się zwalczających szczepów. Zmuszeni koniecznością, zajmowali się hodowlą koni i wielbłądów, a niebawem cały świat zapomniał o nich.

Przodujące miejsce wśród narodów mahometańskich zajęli Turcy, którzy podporządkowali sobie zarówno plemiona arabskie na Saharze, jak i na półwyspie arabskim.

Dopiero w najnowszych czasach Arabowie wysuwają się znowu na szerszą widownię publiczną. Tym jednak razem fakt ten nie został spowodowany ich dzielnością też bitnością, ale zbiegiem okoliczności, poprostu szczęściem. Mianowicie

na terenach, zamieszkałych przez Arabów odkryto naftę.

Nafta znajduje się w znacznych ilościach i pierwszorzędnej jakości w Kirkuku i w Mossulu w Mezopotamji, dalej w sułtanacie Koweit i w północno-zachodnim zakątku nad zatoką perską. Skutkiem tych przyczyn **Arabja stała się nagle punktem centralnych zainteresowań całego świata.**

Wywiązał się natychmiast **wyścig o opanowanie tych okolic,** względnie o uzyskanie wpływów w ludach, zamieszkujących te okolice. Anglja opanowała wyspy Bahrein w zatoce Perskiej, tworzy się koncepcja budowy kolei żelaznej Berlin—Bagdad, a Turcja, której nominalnie podlegał półwysep arabski, usiłowała utrzymać stan swego posiadania i wyciągnąć z tego faktu odpowiednie korzyści.

Półwysep arabski, łącznie z Syrją i Palestyną, obejmuje powierzchnię równającą się przeszło dwom trzecim powierzchni Europy. Obszar ten zamieszkuje ponad 10 miljonów ludzi. Większą część tego kraju stanowią pustynie, ale są także urodzajne okolice, zwłaszcza na wybrzeżach, w Mezopotamji i między Riad a Hail. Pozatem nafta znajduje się w wielkich ilościach w Mossulu, w Koweit i w Hasa nad zatoką Perską. **Nafta ta uczyniła z Arabji kraj niesłychanie interesujący wszystkie państwa na świecie.**

Dla Anglji posiadanie odpowiednich wpływów w Arabji posiada także i z tego względu olbrzymie znaczenie, że droga lądowa i powietrzna do Indyj prowadzi przez półwysep arabski, a na wypadek jakiejś katastrofy w kanale Sueskim towary

Typ wojownika arabskiego.

można przewozić z Czerwonego Morza drogą lądową z Akaby na północnym cyplu zatoki tej samej nazwy do portów Palestyny i Syrji.

Z tego powodu Anglja troszczyła się zawsze nietylko o Aden i Hadramaut na południu, ale również i o posiadanie północnej części Arabji, pozostawiając centralną część Arabji własnemu losowi, względnie ograniczając się do podtrzymywania rozłamu między poszczególnemi szczepami arabskiemi.

W centralnej części Arabji zaszły w ostatnim dziesięcioleciu bardzo poważne zmiany.

Jeszcze przed 20 laty dziewięć dziesiątych mieszkańców tej części kraju było nomadami, rozbitemi na niezliczoną ilość wojowniczych, nieraz rozbójniczych plemion, opanowanych przez wodzów, zamieszanych w wieczne walki o posiadanie studzien,

Beduinka na koniu.

trzód i pastwisk. Aczkolwiek wielu z tych książąt arabskich posiadało europejskie wychowanie i wykształcenie, to jednak żadnemu z nich nie udało się zmienić tych stosunków aż do czasu pojawienia się **księcia Ibn Sauda z Neżdy.**

Ród książęcy Neżdy, przodujący w ortodoksyjnej sekcie Wahabitów, został pod koniec ubiegłego stulecia **przepędzony z ojczyzny przez emira Hail,** przywódcy Szammarów. Zupełnie zubożawszy, ród ten żył na pustyni, aż wreszcie na początku XX stulecia, po śmierci emira Hail, udało się utalentowanemu i dzielnemu synowi tego rodu zjednać sobie zwolenników w stolicy swej ojczyzny — Riad. Zdobył on Riad, a następnie zdołał opanować całą Neżdę. Kilka lat później podbił on część terenu Szammarów ze stolicą Hail i układał sobie piękne plany na przyszłość.

Marzyło mu się **zjednoczenie wszystkich Arabów w jedno wielkie państwo,** zdawał sobie jednak sprawę z tego, że zrealizowanie tego planu jest niemożliwe, dopóki Arabowie prowadzą życie koczownicze, przemierzając pustynie. Dzięki niespożytej energji, **udało mu się opanować wrodzone zwyczaje swoich ziomków i zmusić ich do osiedlenia się.** Nawodniono olbrzymie połacie kraju, z nomadów stworzono spokojnych rolników, którym zabezpieczono pracę przez odpowiednie ustawy socjalne.

Rozumiał on, że wojowniczym instynktom rodaków trzeba od czasu do czasu stworzyć jakiś wentyl bezpieczeństwa i dlatego raz po raz atakował sąsiednie plemiona, podporządkowując je swojej władzy. W r. 1913 zdobył on **Hasę** na wybrzeżu zatoki Perskiej. W ten sopsób wpadły w jego ręce bogate źródła nafty, które dały mu wielkie środki do rozbudowy jego prac z zakresu stosunków socjalnych.

Podczas wojny światowej część książąt arabskich walczyła wraz z Niemcami po stronie Turcji, jako nominalnego zwierzchnika Arabji, część stała po stronie Anglji. Ibn Saud zrozumiał wówczas, że

należy zachować neutralność,

nie zrywając kontaktu z żadną ze stron, ubiegających się o jego względy.

Gdy jednak po wojnie wpływy Turcji zmalały, a Anglja straciła ochotę do wojen, wówczas

Ibn Saud wykorzystał te pomyślne dla siebie okoliczności.

W r. 1921 zdobył on resztę kraju Szammariw, w r. 1922 oazę Diof, a wraz z nią cały kąt między Transjordanją a Irakiem, w r. 1924 Mekkę, Medynę i Hedżas, cenny teren nadbrzeżny nad Czerwonem morzem.

Umiał on także **odpowiednio potraktować wielotysięczne tłumy pielgrzymów, ciągnących do Mekki,** które uwolnił od zbytnich ciężarów podatkowych. W ten sposób zyskał sobie dobrą opinję w świecie muzułmańskim. Skutkiem tej polityki rzesze pątników powiększyły się jeszcze, co spowodowało **wzrost wpływów do kas państwowych.** Środki te wykorzystał Ibn Saud **do zakupna nowych maszyn, świdrów górniczych, pomp, samochodów ciężarowych i pancernych, zmotoryzowanej artylerji i karabinów maszynowych, a nawet stworzył podstawy lotnictwa.**

Ten wzrost wpływów Ibn Sauda, który z nieznanego przywódcy jednego plemienia arabskiego stał się potężnym władcą Arabji, **dokonał się na oczach Anglji.** Początkowo nie przywiązywała ona specjalnej wagi do tego stanu rzeczy i dopiero obecnie spostrzegła się, że **sprawa zaczyna przedstawiać się niebezpiecznie.**

Ale dzisiaj jest już zapóźno na używanie starych metod. Dzisiaj trzeba Ibn Sauda i jego kraj inaczej traktować, niż to było w zwyczaju przed laty. I dlatego oczy Anglików z coraz większą obawą spoglądają w stronę Arabji, gdzie po kilkuset latach budzi się do nowego życia stare imperjum Arabów.

Fel.

Zajęcie „Empress of Asia.

Sztokholm, 28 stycznia. Po skonfiskowaniu przez rząd angielski dwóch wielkich parowców, należących do „Canadian Steamship Company“ a mianowicie „Empress of Japan“ i „Empress of Canada“, przyszła teraz kolej na trzeci parowiec „Empress of Asia“, który ma być użyty do przewozu najpotrzebniejszych towarów.

Towarzystwo Kanału Sueskiego zwolnione od zobowiązań finansowych

(=) **Genewa,** 28 stycznia. W wyniku wydanego niedawno zarządzenia władz wojskowych zostało Towarzystwo Kanału Sueskiego zwolnione od obowiązku regulowania swych zobowiązań finansowych.

Egipski minister finansów wyjaśnia obecnie, że zarządzenie to stało się konieczne wskutek warunków, jakie w międzyczasie zaistniały. Minister dodatkowo wyjaśnia, iż Towarzystwo nie jest obecnie w stanie wypełnić swych zobowiązań odnośnie wypłaty dywidend i regulowania długów.

Przeciwko tendencyjnej prasie.

Zurych, 28 stycznia. **Szwajcarska rada związkowa otrzymała ostatnio petycję podpisaną przez 200 znanych osobistości, żądającą wpłynięcia na miejscową prasę, aby nie narażała Francji wobec jej sąsiadów na przykrą reakcję przez podawania tendencyjnych wiadomości.**

Wśród osób podpisanych na petycji znajduje się 47 dziennikarzy, ale też liczni adwokaci, lekarze, artyści, profesorowie uniwersytetu i t. d. **Petycja domaga się pozatem usunięcia pewnych pism, które stoją wybitnie pod wpływem obcych państw,** jak również wyłączenia z prasy osobistości inspirowanych przez zagraniczne czynniki. Również żąda petycja, aby prasa i radjo szwajcarskie występowały w duchu pogodzenia się narodów.

Nowy monopol we Francji.

Vichy, 28 stycznia. **Rząd francuski ustanowił ostatnio nowy monopol, poddając całą produkcję alkoholu za wyjątkiem pewnych gatunków jak np. koniaku, likierów i t. d. pod zarząd państwa.**

Chodzi o to, aby państwo kontrolowało całą produkcję alkoholu, co dawniej działo się tylko odnośnie wyrobów tego rodzaju, posiadających więcej jak 70 procent alkoholu. Spodziewają się, że duża ilość alkoholu zostanie w ten sposób przeznaczona dla przemysłu.

W kilku wierszach.

Organizacje faszystowskie kobiet urządziły w Neapolu w schronach przeciwlotniczych warsztaty służące do fabrykacji mundurów dla żołnierzy. Szycie mundurów ma się odbywać podczas alarmów lotniczych.

* * *

Władze włoskie wydały rozporządzenie, mocą którego wszyscy posiadacze opon samochodowych mają obowiązek zgłosić je, a pozatem zabroniono sprzedawania tego towaru.

* * *

W jednej z kaplic Bazyliki Watykańskiej odbył się obrzęd ślubny siostrzenicy Papieża z hr. Rittardi. Ceremonji ślubnej dokonał osobiście Ojciec święty.

* * *

Na terenie Miasta Watykańskiego odbyło się poświęcenie nowoczesnych koszar watykańskiego korpusu straży pożarnej.

* * *

Rada komisarzy ludowych Związku Radzieckiego uchwaliła utworzyć akademję umiejętności dla sowieckiej republiki Georgji.

* * *

Admirał Esteva, generalny rezydent w Tunisie, udał się w podróż inspekcyjną w głąb kraju.

* * *

Profesor międzynarodowego prawa i członek fakultetu prawniczego na uniwersytecie paryskim, Le Fur, opublikował na łamach „Petit Parisien“ swą opinję, według której Anglicy nie mieli najmniejszego prawa dokonać zajęcia „Mendozy“.

* * *

Według komunikatu wydanego przez ministerstwo marynarki, pożar zniszczył budynek administracyjny bazy marynarki w Norfolk w stanie Wirginja. Przyczyna pożaru nieznana.

* * *

Berlińska orkiestra filharmoniczna pod dyrekcja Wilhelma Furtwaeglera spotkała się również we Florencji z entuzjastycznem przyjęciem z okazji koncertu w Teatrze Miejskim. Po koncercie konsul niemiecki wydał na cześć gości przyjęcie, w którem wzięli udział wszyscy dygnitarze ze sfer politycznych i partyjnych, nadto czołowe osobistości świata artystycznego i kulturalnego miasta.

Wykończenie urządzeń nawodnienia.

Moskwa, 28 stycznia. **W końcu ub. roku wykończono nad rzeką Kubaniem wielkie wały wstrzymujące wodę oraz zaporę długości 32 km.**

Budowa ta została uskuteczniona przy pomocy 53.000 robotników rolnych w przeciągu 8-miu miesięcy podczas gdy pierwotnie przypuszczano, że potrwa ona 3 lata. **Wały spowodują uregulowanie stanu wody na rzece Kubanie i uniemożliwią wylewy, które często występując powodowały miljonowe straty.** Olbrzymi basen otoczony wałami zawiera 400 miljonów metrów kubicznych wody, i pozwala użyć jej na nawodnienie okręgu kubańskiego, w którym uprawia się przedewszystkiem ryż, bawełnę, jarzyny i t. d. Olbrzymi ten rezerwuar wodny posiadał powierzchnię 8.700 ha. W tym rezerwuarze wodnym mają być również zaprowadzone liczne gatunki ryb i liczą się z rocznym połowem w wysokości 15.000 rocznie.

Światowy zbiór bawełny.

Newy Jork, 28 stycznia. Światowy zbiór bawełny w r. bież. jest oceniany na 30,01 miljonów bali. Jest to nowy rekord, ponieważ w poprzednim roku zebrano jedynie 27,36 miljonów bali, a przeciętny zbiór z ostatnich pięciu lat wynosił 29,69 miljonów bali.

Tym rekordowym żniwom bawełnianym odpowiada jednak **rekordowe zmniejszenie się zużycia bawełny.** Zapotrzebowanie na bawełnę jest obliczane na sumę 25,7 miljonów bali, tak, że pozostaje nadwyżka 4,3 miljona bali. Jeszcze w zeszłym roku zapotrzebowanie bawełny wynosiło 28,4 miljonów bali. Zmniejszenie się zapotrzebowania na bawełnę odbija się niekorzystnie przedewszystkiem w **krajach północno- i południowo-amerykańskich, podobnie jak i w Egipcie.** W samych Stanach Zjednoczonych pozostało z ub. r. niesprzedanych 12 miljonów bali bawełny.

Bawełna z południowo-wschodnich krajów europejskich oraz rosyjska cieszy się natomiast wielkim popytem. W Azji sowieckiej uprawia się bawełnę już na szeroką skalę. Podczas gdy w roku 1913 pozostawało pod uprawą bawełny 700.000 ha to w roku 1930 było już 2,200.000 ha pól bawełnianych. Przemysł bawełniany w Rosji rozwija się znakomicie. W samych centralnych azjatyckich fabrykach sporządza się rocznie około 70 miljonów metrów lekkich bawełniamek a fabryki waty, które są w ruchu od 1932 r. dają corocznie parę tysięcy ton waty.

Wzmożona produkcja herbaty.

Moskwa, 28 stycznia. **Jak donosi agencja sowiecka Tass, zbiór herbaty w roku ub. wyniósł 51.955 ton, czyli o 7000 ton więcej, jak w roku poprzednim.**

Plantacje herbaty wynoszą obecnie 55.000 ha. W roku bieżącym produkcja ma wzmóc się przez zasadzenie nowych 3000 ha. Po większej części uprawia się herbatę w północnym Kaukazie i w Gruzji.

Przesiedlenie na Litwie.

Berlin, 28 stycznia. **Ostatnio przystąpiono do przesiedlenia Niemców, osiedlonych na Litwie.** Ilość Niemców zamieszkałych na tem terytorjum wynosi 40 do 50 tysięcy. Większość tych Niemców, bo około 27.000 zostanie osiedlonych w okolicach Suwałk, reszta w okręgu Gdańsk—Prusy Zachodnie.

Jeżeli chodzi o przesiedlenie Niemców w Estonji i Łotwie, których ilość obliczona jest na 10.000 osób, to data transportu ich jeszcze nie jest ustalona.

Monumentalny grobowiec papieża Piusa XI

Rzym, 28 stycznia. **W dniu 10 lutego, jako w drugą rocznicę zgonu papieża Piusa XI. odbędzie się uroczyste poświęcenie monumentalnego grobowca tego papieża w jednej z krypt kościoła św. Piotra.**

Marmurowy sarkofag, dzieło jednego ze słynnych rzeźbiarzy medjolańskich, przywieziono w sobotę na dworzec watykański w Rzymie. W czasie prac wykopaliskowych w podziemiach Watykanu, wydobyto dwa pogańskie grobowce, co świadczy, że na miejscu, na którem został pochowany św. Piotr istniał stary cmentarz rzymski.

Lot do stratosfery w otwartej gondoli.

Mokswa, 28 stycznia. **Przed kilku dniami rosyjscy lotnicy Femin i Gelyszew dokonali lotu do stratosfery balonem z otwartą gondolą.**

Wspomniani sowiecko-rosyjscy lotnicy wystartowali w pobliżu Moskwy i wylądowali pomyślnie w trzy godziny później w okolicy Iwanowo, około 200 km. na północny wschód od Moskwy. Przyrządy umieszczone w gondoli, a służące do notowania wysokości, zapisały wysokość 11.000 metrów, przyczem temperatura wynosiła 60 st. C. poniżej zera.

Dotychczas jedynie niemieckim uczonym Bersonowi i Syringowi udało się w roku 1901 osiągnąć na balonie „Prusy“ z otwartą gondolą, wysokość 10.800 m.

W czterdziestolecie śmierci.

Giuseppe Verdi.

(Dub). **Kraków**, 28 stycznia.

Włochy, a z niemi cały świat kulturalny, obchodzą obecnie czterdziestą rocznicę śmierci wielkiego kompozytora Józefa Verdiego.

Jest on, obok Wagnera, największym kompozytorem operowym XIX stulecia. W życiu duchowem swego narodu spełnia rolę podobną, jak wspomniany mocarz z Bayreuth w życiu Niemiec. Verdi urodził się w roku 1813, zmarł w 1901. W ciągu swego długiego i pracowitego życia stworzył wiele potężnych dzieł. Pierwszem była opera „Oberto, conte di San Bonifazio“ w r. 1839. Na uznanie nie czekał on długo, nie musiał dobijać się o nie, ani szturmować, jak Wagner. Przyszło samo, z tą łatwością, z jaką przychodziły nowe pomysły. Już w r. 1841 operą „Nabucco“ podbił sobie publiczność i zdobył czołowe stanowisko wśród innych kompozytorów operowych we Włoszech. Z pośród innych, do dziś dnia wystawiane są na scenach światowych jego dzieła: „Ernani“ (1844), „Rigoletto“ (1851), „Il Trovatore“ (1853), „La Traviata“ powstała w tymże samym roku, „Bal maskowy“ (1858). Do innych, mniej znanych początkowo, a wystawionych w niedawnych latach i to z powodzeniem, zaliczyć trzeba: „Simone Boccanegro“ (1857) i „La forza del destino“ (1862). Największem, najbardziej wybitnem świadectwem geniuszu Verdiego dziełem, to opera „Aida“, napisana na uroczystość otwarcia Kanału Sueskiego. Już jako starzec stworzył dwa dzieła, najbardziej zbliżone do typu wagnerowskich dramatów muzycznych: „Otello“ (1887) i opera komiczna „Falstaf“ (1893).

Kiedy Fr. Nietzsche przeciwstawiał operę Verdiego dramatom muzycznym Wagnera, miał rację i nie miał racji. Różnica zasadnicza tkwiła istotnie w odrębności charakterów narodowych: niemieckiego, w jego skłonności do mitologji bohaterskiej, do mistycyzmu, tajemniczości i romantycznej nieprzejrzystości, niedooowiedzeń i i włoskiej jasności, słoneczności radości i melodyjności.

I istotnie tak jak dramaty wagnerowskie oszałamiają bogactwem poezji i wielkością tragicznych powikłań, tak opery Verdiego uchwyciły na wieczne czasy to, co najbardziej jest pociągającego w istocie ducha włoskiego. Ale w rzeczy samej i Verdi i Wagner obaj w podobnym duchu otwierali nowe horyzonty operze i dramatowi muzycznemu. Od tradycyjnej, tkwiącej korzeniami w wieku XVII opery włoskiej zwrócił się Verdi do nowego stylu dramatycznego, którego istotą było położenie specjalnego nacisku na rolę orkiestry i ekspresywnego recytatywu. Melodyjność, śpiewność, natchniona duchem muzyki ludowej, jest wykładnikiem dramatyzmu w operach włoskiego kompozytora. Ale myliłby się ktoś, upatrując w podobnym sądzie brak uznania dla muzycznej strony opery Verdiego. Nie, muzyczność — w sensie ścisłym tego słowa — tego wielkiego Włocha może rywalizować z największymi genjuszami, tylko nie skala, lecz ton i barwa, mówiąc obrazowo, tej muzyczności są inne, odrębne w swoim charakterze.

Mówiąc o operze Verdiego nie można jednak pominąć Verdiego kompozytora religijnego i z innych wspomnień trzeba choćby o wielkiem ku czci Manzoniego skomponowanem „Requiem“.

* * *

Uroczystości ku czci Verdi‘ego.

(=) **Medjolan**, 28 stycznia. **40 rocznica zgonu Giseppe Verdi‘ego obchodzona była w całych Włoszech bardzo uroczyście.** W domu dla sędziwych muzyków i śpiewaków w Medjolanie, ufundowanym przez nieśmiertelnego kompozytora, wygłosił odczyt członek Akademji włoskiej Angello Gatti, poświęcając serdeczne wspomnienia życiu i twórczości wielkiego mistrza. Następnie odbył się koncert dzieł Verdi‘ego pod batutą maestro Marinuzzi, w zakończeniu którego artyści zamieszkali w domu dla starców, odśpiewali słynny chór z opery Verdi‘ego „Nabuhodonozor“.

W podniosłej uroczystości w domu dla starców, w którego kaplicy Giuseppe Verdi znalazł miejsce wiecznego spoczynku wzięły udział liczne osobistości świata politycznego i artystycznego, przedstawiciele miasta Medjolanu oraz władz wojskowych.

Również w Busseto, miejscu urodzenia Verdi‘ego, oraz we wszystkich innych miastach włoskich odbyły się uroczystości ku czci wielkiego kompozytora. W teatrze w Busseto otwarto wystawę pamiątek po Verdim.

Nowe straty norweskie.

Oslo, 28 stycznia. Według wiadomości nadeszłych do Bergen, straciła norweska flota handlowa w listopadzie ub. roku 7 okrętów o tonażu 30.000 ton, przyczem zginęło 64 osób załogi i 5 oficerów. Okręty te znajdowałya się na służbie angielskiej.

Dymisja argentyńskiego inspektora armji.

Buenos Aires, 28 stycznia. Po 48-letniej karjerze wojskowej otrzymał generalny inspektor wojska argentyńskiego Guillermo Mohr dymisję z powodu podeszłego wieku. Następcą generała Mohr zostanie napewno generał dywizji Louis Cassinelli.

Ministerstwo lotnictwa w Brazylji

Nowy Jork, 28 stycznia. Prezydent Brazylji Vargas podpisał ostatnio dekret, mocą którego stworzył ministerstwo lotnictwa. Kierownikiem tego nowego ministerstwa został b. minister pracy i obecny kierownik sądu krajowego Salgado Filho.

Nowa linja kolejowa w Mandżurji.

Tokio, 28 stycznia. W dniu 1 grudnia 1940 oddano do użytku publiczności nową linję kolejową długości 233 km idącą z Szenszu do Kien-Czian-Kow. W ten sposób stworzono połączenie między Suihua i Hiamusu. Nowa linja kolejowa ma duże znaczenie ze względu na transport drzewa i węgla do Charbinu.

Czy rejestracja robotników rolnych?

Berno, 28 stycznia. **Polityczny korespondent „Daily Telegraph“ donosi, że rząd angielski zamierza odłożyć powołanie mężczyzn rolników, co jest zresztą skutkiem interwencyj organizacyj rolniczych u miarodajnych władz.**

Natomiast planuje minister pracy Bevin wprowadzenie rejestracji dla rolników, jak to ma być również przeprowadzone w zakresie przemysłu zbrojeniowego. Według tych projektów mają być osoby nie zajęte przy ważnych pracach użyte do prac rolnych, a gdzie zajdzie tego możliwość będą pracowali w polu również żołnierze.

Witaminy dla górników.

Berlin, 28 stycznia. Mniejwięcej przed rokiem uczyniono w Niemczech próbę z odżywianiem robotników witaminami C. Poczynione tam doświadczenia posłużyły do stworzenia specjalnego systemu odżywiania, według którego każdy górnik otrzymywać będzie witaminy C w postaci cukierków o smaku cytryny, aby w ten sposób wyrównać brak tej witaminy w organizmie. Witamina ta znajdująca się w największej ilości w pomarańczach, cytrynach i dereniu, wyrównuje w pewnym stopniu brak promieni słonecznych, który dotyka w pierwszym rzędzie właśnie górników.

Ucieczka więźnia.

Piotrków, 28 stycznia. **Z więzienia karnego w Piotrkowie zbiegł odsiadujący tam cztero-letniego więzienia za notoryczne złodziejstwa niejaki Kowalski.**

Więzień, zatrudniony dorywczo przy pracach w piwnicy więzienia, po ułożeniu dokładnego planu ucieczki skorzystał z z nadażającej się okazji i plan swój wykonał. Mimo natychmiastowego pościgu i powiadomienia kolicznych posterunków policyjnych, do tej chwili zbiega nie zdołano ująć.

WŁADYSŁAW BARCICKI.

WIZYTA

Powieść współczesna.

3)

Wkońcu pociąg począł wjeżdżać w obręb Warszawy. Chwilami zwalniał, to znowu biegł jak tam dalej poza obrębem miasta, wekslował, znów zazgrzytał kołami o szyny. Kłębowisko szyn, przy których sterczały różne zwrotnice, żelazne drągi pompy, latarnie i inne rzeczy, których nie umiał nazwać technicznem mianem, wprawiały Chalińskiego w stan lekkiego podniecenia. Znał Warszawę mało, ale lubiał ją. Po każdem dużem mieście spodziewał się zawsze nowych wzruszeń, nowych przeżyć, a cóż dopiero teraz, kiedy miała fortuna uśmiechnąć się do niego swym złotym uśmiechem. Dochodziła godzina dziesiąta wieczór. Czy zaraz zajechać do hotelu, czy też pójść naprzód coś zjeść? Właściwie nie był głodny, bo zjadł wczesną kolację w wagonie restauracyjnym, do hotelu też nie bardzo chciało mu się zaraz zajeżdżać, bo głodny był ruchu i powietrza. Tyle się godzin wyleżałem i wysiedziałem, że trzeba rozprostować nogi, przejść się trochę, a potem wstąpię może do jakiegoś dancingu, bo wiem, że i tak dziś nie usnę zpowodu nadużycia tej „rozrywki“ pociągowej aż w nadmiarze.

Wyszedł na korytarz: tysiące latarni rozświetlały zabudowania dworcowe. Pociąg wkońcu począł zwalniać biegu: ukazały się zdala perony dworca. Otworzył okno: mrzył lekki deszcz na dworze, ale było już dosyć ciepło. Były to końcowe dni marca. I naraz przyszła mu do głowy myśl, zwykła radosna: — pojadę zaraz do Jerskiego. W Warszawie ludzie chodzą późno spać, napewno znany mecenas siedzi w domu przy herbacie, rozmawia z żoną lub gośćmi i nie będzie miał nic przeciw jego wizycie, tem więcej, że polecał go jego serdeczny z dawych lat przyjaciel, o którym chętnie usłyszy trochę nowości i ploteczek. Możeby zaprosić mecenasa na czarną kawę i wermut, aby z nim odrazu móc omówić sprawę? Im prędzej tem lepiej!

Pociąg stanął. Przed wagonem poczęło się cisnąć sporo publiczności i kilku posłańców. Nie miał wiele bagażu: dużą walizę skórzaną i mały neseser, palto i laskę. Zeskoczył lekko z wysokich stopni wagonu: tragarz wziął jego rzeczy z fachową obojętnością na plecy, neseser do ręki i podążał ku wyjściu. Chaliński idąc przez peron czuł się jak na okręcie: zawsze doświadczał tego dziwnego wrażenia pewnego znieruchomienia po dłuższej podróży.

Gdy posłaniec ułożył jego rzeczy w dorożce — Chaliński nie lubiał używać taksówek gdy mu się nie spieszyło a warszawskie dorożki były o tyle ciekawe, że w wielkich miastach należały już do wymierających Mohikanów — namyślił się w ostatniej chwili i zdecydował jednak pojechać do hotelu najprzód a potem zaraz do mecenasa Jerskiego.

— Do Europejskiego! — rzekł do dorożkarza.

Warszawa rozbłysła już tysiącami świateł dużego miasta. Gdy wyjeżdżał z ulicy Chmielnej na Marszałkowską, uderzyły go zaraz znane mu z ostatniej bytności ogłoszenia reklamowe błyszczące się neonami. Jakaś paszteciarnia czy bar ogłaszał się, mrugając raz po raz gasnącem i znów zapalającem się światłem, obok reklamowała się fabryka ołówków, tam znów kino zawiadamiało publiczność, że wyświetla przebój z Gretą Garbo w roli królowej Krystyny. Powoli zbliżali się do Ogrodu Saskiego, okrążali ulicą Królewską by znaleźć się wkońcu na Placu Marszałka Piłsudskiego. Przed hotelem, jak zwykle, stały liczne auta. Pierwszorzędne marki: Isotta, Fraschini, Benz, Roll Royce nawet, należący zapewne do jakiegoś zagranicznego dyplomaty, gdyż auta te nie były zbyt częstymi gośćmi w stolicy nadwiślańskiej.

Wszedł do hallu by zażądać zamówionego zgóry pokoju.

Portjer z zawodowo ugrzecznioną miną, chociaż poważną i godną, podsunął mu książkę meldunkową. Chaliński wpisał się, poczem udał się za chłopcem niosącym jego rzeczy do pokoju.

Numer hotelowy nie był zbyt duży, ale wystarczający dla niego. — I tak będę cały dzień poza domem! — pomyślał.

Poprawił tylko przed lustrem krawat, przeczesał się raz jeszcze, umył ręce, otworzył neseser, skropił się kolońską wodą, włożył palto i zeszedł wolno nadół.

— Czy pan zna mecenasa Jerskiego? — zwrócił się do portrejra.

— Owszem, proszę pana, mieszka w Alei Róż, pod numerem, zdaje się, 20! — odparł zapytany.

— A czy jest obecnie w Warszawie?

— O napewno. Widziałem go wczoraj, jak przechodził tu przez hall z jakimś znajomym.

— Dziękuję panu.

Wyszedł przed hotel. Wartoby się przejść ale niemiły deszczyk ciągle mżył. — Wezmę chyba dorożkę!

Na placu, niedaleko hotelu, stał rząd dorożek i taksówek. Wsiadł do jednej z nich i podał adres. Krakowskiem Przedmieściem, Nowym Światem, Alejami Ujazdowskiemi jechała dorożka do Alei Róż. Ruch był stosunkowo niewielki: widocznie zła pogoda odstraszała nawet zakochane pary, chadzające chętnie Alejami od dalszych spacerów. Tu i ówdzie zauważył już jednak, że miasto przygotowuje się do sezonu letniego. W Alejach otwarto elegancką restaurację, w której było rojno i gwarno, powstała nowa jakaś kawiarnia o barwnie pomalowanych ścianach i oryginalnie jak mógł zauważyć, meblach, tu i ówdzie odnawiano jakieś sklepy.

Wkońcu zajechał przed dom mecenasa Jerskiego. Był to biały pałacyk w ogrodzie, piętrowy, schowany nieco za dużemi krzakami bzu czy jaśminu.

Zapłacił dorożkarza i wszedł do ogrodu. Mecenas mieszkał na pierwszem piętrze — jak go informował Brochwicz. Wnętrze domu było o tyle stylowe, że przypominało prywatne, eleganckie domy z czasów, kiedy w Warszawie zaprowadzano pierwsze tramwaje... konne! Klatka schodowa była pomalowana na biało, w nyżach stały jakieś postacie z marmuru, nawet nieźle rzeźbione. Duże, biało lakierowane drzwi prowadziły do przedpokojów. Oświetlenie jednak pozostawiało dużo do życzenia, to też z trudem tylko odczytał Chaliński bilet wizytowy mecenasa na drzwiach:

Aleksander Jerski
adwokat
Aleja Róż 20.

Przycisnął guzik dzwonka i czekał. Przeszło może dwie lub trzy minuty i nikt się nie odzywał. — Pewnie zepsuty — pomyślał Chaliński. Lepiej pukać! Zaczął pukać energicznie palcem w drzwi, chcąc jaknajprędzej stanąć przed obliczem człowieka, który miał mu załatwić tak ważną sprawę. Niestety nikt nie odpowiadał i tym razem. Chaliński ujął za klamkę drzwi: ustąpiły pod jego naciskiem. — Widocznie ktoś właśnie wychodził — pomyślał Chaliński — i zostawiono drzwi otwarte. Wszedł do przedpokoju i machinalnie zatrzasnął za sobą drzwi, sekundę potem orjentując się, że nie należało tego zrobić.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kobiety w służbie policyjnej.

Stany Zjednoczone pierwsze zorganizowały policję kobiecą. — W walce z handlem żywym towarem i z włóczęgostwem. — Policjantki poliglotki. — W samarytańskiej służbie.

Kraków, w styczniu.

Przed paru dniami doniosły dzienniki, że komendy policji angielskiej na prowincji zaczęły przyjmować do służby również i kobiety. Ponieważ niewiele osób zdaje sobie dokładnie sprawę, na czem polega służba policyjna, postaramy się przedstawić w krótkich zarysach cel, obowiązki i wielką użyteczność tej instytucji.

Otóż jeszcze przed wojną wszechświatową zwrócono baczniejszą uwagę na znakomicie zakonspirowany i szeroko rozgałęziony **handel kobietami i dziećmi**. Wyrazem tego obudzenia się powszechnej baczności były konwencje genewskie z lat 1904 i 1910, zwołane celem omówienia środków

międzynarodowego zwalczania handlu żywym towarem.

Skutki realne jednak pierwszych poczynań w tym kierunku były prawie żadne. **Dopiero po wojnie wszechświatowej zaznaczono silniej na ten objaw odwiecznego zła.** Oto w r. 1921 szereg państw należących do Ligi Narodów zawarło nową umowę międzynarodową w celu zwalczania wspólnemi siłami handlu żywym towarem.

W tym celu powstały w różnych krajach **misje dworcowe**, których zadaniem stała się opieka nad młodą kobietą podróżującą koleją, a więc na terenie, gdzie najchętniej grasują werbownicy do nierządu.

Organem wykonawczym owych misyj są policje kobiece.

Użycie policji kobiecej do walki z nierządem jest pomysłem stosunkowo niedawnym. Zastosowany najpierw w Niemczech i Stanach Zjednoczonych, następnie w Stanach i Anglji, dał wszędzie rezultaty dodatnie. Anglja wypróbowała go na szeroką skalę w r. 1914, gdy tłumy zbiegów z Belgji, szczególnie kobiet i dzieci trzeba było pomieścić w specjalnych obozach dla uciekinierów. Do utrzymania porządku w tych obozach, w których zaczęła się szerzyć prostytucja i choroby weneryczne, użyto właśnie policji kobiecej. Te pomyślne doświadczenia sprawiły, że poczęto następnie używać policji kobiecej **do walki z prostytucją w obozach wojskowych**, jako straż więzienną, do zwalczania włóczęgostwa, a nawet ta i owdzie do pełnienia **służby policyjno-sanitarnej**. Zależnie od kraju, zakres działalności policji kobiecej był różny. Dopiero później uporządkował te sprawy do pewnego stopnia specjalny zjazd działaczy społecznych w Amsterdamie, który zbadawszy najgruntowniej rezultaty działalności policji kobiecej, orzekł, że kobiece siły policyjne zwrócić należy przedewszystkiem w kierunku walki z handlem żywym towarem, sutenerstwem, alfonsostwem, domami publicznemi i wogóle z prostytucją, oraz włóczęgostwem. W rezultacie tych badań poczęto organizować w wielu krajach kadry policji kobiecej z powyżej zakreślonym zakresem działania.

Tak powstała policja kobieca w Polsce,

w Szwajcarji, Szkocji, Irlandji, Finlandji, w Czechosłowacji itd.

Dzisiaj w wielu państwach używa się policjantki również do śledzenia i tropienia przestępczyń i zbrodniarek, do badania ich, bo kobiety lepiej się znają na kobietach, niż mężczyźni i lepiej umieją z niemi postępować. Było wiele wypadków, że policjantkom udało się uchronić zrozpaczone kobiety od dzieciobójstwa i samobójstwa. Najważniejszem jednak ich zadaniem wszędzie jest walka z handlem żywym towarem.

W Egipcie policja kobieca ma specjalnie ważną rolę w walce z handlem dziewczętami i to stanowisko ważne jest nietylko dla Egiptu, lecz dla całej Europy.

To też w Kairo i w Aleksandrji pracują liczne policjantki.

Każda z nich włada kilkoma językami, bo handel żywym towarem jest międzynarodowy. Dla władz egipskich okazała się policja kobieca nieocenioną pomocą, co stwierdził sam prezydent policji w Kairo, wyrażając całe uznanie i wdzięczność dla tej instytucji.

W ostatnich latach **rozszerzył się zakres** działania policji kobiecej. Jej przypadło w udziale zadanie ochrony dzieci i osób specjalnie zagrożonych, do których należą jednostki ograniczone umysłowo, pozbawione dachu nad głową i inne elementy, stanowiące zwykle kadry dla późniejszych przestępców. **W całym szeregu państw powołano kobiety do tej tak ważnej pracy.**

Policjantki te odbywają patrole nocne po ulicach miast, dyżury na dworcach kolejowych, rewizje w potajemnych domach schadzek, oraz prowadzą energiczną walkę **z handlem narkotykami i pornografją**. Ponadto policja kobieca umundurowana pracuje specjalnie w dziale zwalczania najstraszliwszego odłamu żebractwa, a mianowicie **żebractwa u dzieci.** Dziecko żebrzące na ulicy, to objaw groźny teraźniejszości. To strach przed przyszłością. Kiedy więc jeszcze czas, kiedy takie dziecko ulicy nie zatruje się na dobre atmosferą przestępstwa, należy je w porę wyrwać, odgrodzić od dotychczasowych zgubnych wpływów i skierować na właściwe tory, by **wyrosła z niego pożyteczna jednostka społeczeństwa!**

A dzieci tych raczej przybywało i przybywa na ulicach wielkich miast.

Są między niemi takie, które istotnie pomagają rodzicom, lub są nawet jedynemi żywicielami rodzin. Przeważają jednak osobniki puszczone samopas, bez najmniejszej opieki. **Wychowaniem ich nikt się nie zajmował, od zarania dzieciństwa przebywały w domu, gdzie gnieździł się występek i zbrodnia.** Wielu z takich przepija już grosz wyżebrany. Pije nawet największą truciznę — denaturat, zabarwiony sokiem owocowym. Przy sposobności kradnie. Oto i **przyszły** rabuś, zbrodniarz, oszust.

Zadaniem umundurowanej policji kobiecej jest patrolowanie po parkach, dworcach kolejowych i zajęcie się losem żebrzącego dziecka. I stosownie do potrzeby i okoliczności udziela policjantka małemu dzikusowi przestrogi, napomnienia lub doprowadza go do rodziny, organizacji opieki społecznej, a wreszcie do t. zw. „izb zatrzymań" dla nieletnich. Małoletni włóczęga doprowadzony do takiej izby, bywa przedewszystkiem zarejestrowany i skierowany do kąpieli, a po umyciu się i przebraniu w odpowiedni ubiór, udaje się do sali, będącej jednocześnie świetlicą i sypialnią. **Sale są osobne dla dziewcząt i chłopców.** Zatrzymani w salach tych **pod opiekę i nadzorem policjantek oraz wykwalifikowanych pielęgniarek,** słuchają specjalnych pogadanek, oddają się różnym zajęciom gospodarskim, słowem ciągle są zajęci. Izby zatrzymań pełnią rolę punktu rozdzielczego, skąd kieruje się dzieci do sądów dla nieletnich, do zakładów poprawczych i t. p. Praca na terenie izb została włączona w sferę szczególnych zainteresowań i zadań policji kobiecej. **Praktyka wykazała, że teren ten sał się wdzięcznem polem pracy kobiet policjantek wszędzie tam, gdzie zorganizowano izby zatrzymań dla nieletnich.**

Przez te instytucje przewijało się zawsze i przewija setki dzieci. Były tam takie, które otwarcie przyznawały się do kradzieży i żebractwa, nawet zorganizowanego w sekcje i związki. Inne znowu opowiadały, że żebrząc, łączyły się w grupy „członków" wzajemnie się wspierających i informujących. Były zahartowane już w życiu, zacięte, o których wiadomo, że aby wywrzeć na nie jakikolwiek wpływ wychowawczy, trzeba by wielu lat żmudnej i mozolnej pracy. Ale są i takie, które płaczą. Płaczą nie z obawy przed mundurem policyjnym. Ten mundur dał im bowiem ciepłą strawę, ciepłą kąpiel i czyste na noc posłanie, a co najważniejsze dobre słowo. Leją się łzy rzęsiste, łzy najprawdziwszej tragedji z obawy przed rodzicami, którym dziecko ma być wydane. Czeka je tam bowiem nędza i kij bezlitosny z ręki ojca pijaka. Dziecko wznosi ręce do policjantki i błaga: Zmiłujcie się nade mną i nie prowadźcie mnie do domu... Nie chcę wracać do domu...

Ale oto nadchodzi wieczór. Wspólna modlitwa, poczem gasną światła i zostaje tylko świecąca się lampka przed świętym obrazem. Sale zalega cisza. I powoli sen litościwy otula biedne, młode, wynędzniałe duszyczki i prowadzi je ku najwyższemu dla nich błogosławieństwu — ku zapomnieniu...

W niektórych krajach poruczono policji kobiecej opiekę nad zwierzętami,

by się nad niemi nie znęcano, a podczas obecnej wojny regulują policjantki ruch uliczny w Anglji i w Stanach Zjednoczonych. W wielkich miasta Ameryki nadzoruje policja kobieca eleganckie bary i podejrzane kluby nocne i zadania swe spełnia doskonale. Ład i porządek w tych lokalach jest dziełem uroczych detektywek, zasiadających w wieczorowych toaletach przy stołach karcianych. Owe piękne panie potrafią niejednokrotnie przy kieliszku szampana wydobyć od swych „ofiar" więcej tajemnic, aniżeli detektywi męscy nie operujący osobistym czarem. Charakteryzują się one w razie potrzeby znakomicie i przeobrażają do niepoznania, odgrywając świetnie swoją rolę. Nie opuszczają „ofiar" tak długo, dopóki nie stwierdzą ich winy lub niewinności. A co najciekawsze, nie obawiają się tylekroć grożących im niebezpieczeństw.

Organizacja policjantek oplata obecnie cały glob. Dodatnie wyniki ich pracy uznane zostały we wszystkich krajach, które posiadają tę instytucję. O postępie, rozwoju i potrzebie policji kobiecej świadczą rosnące ciągle zastępy detektywek w różnych państwach, jak również rozszerzający się powoli ale ustawicznie zakres ich działania.

Jan Wierzbówka.

Z DNIA.

Kolęda na ulicy.

Kraków, 28 stycznia.

Z zakątków murów, z pod ścian i bram dolatuje nas cieniutki głosik, śpiewający „Wśród nocnej ciszy", albo też „Przybieżeli pasterze". Kolęda ulata w mroźne powietrzę, zmarznięte rączki trzymają lichutką stajenkę, oczy zapatrzone w dal, nie widzą właściwie nic. Gdzieś tam w serduszku drzemie nadzieja, że ktoś z tych wielkich, przechodzących ulicą ludzi, sięgnie do kieszeni i rzuci kilka groszy, za które będzie można kupić chleba i ziemniaków. Nadzieja ta jest coraz mniejsza, coraz więcej łez ukazuje się w oczach dziecka. Jest zimno i nikomu nie chce się rozpinać płaszcza, ani też zdejmować rękawiczki dla takiej błahej rzeczy, jak danie jałmużny.

Pod wieczór dzieci zabierają się z ulic i obliczają zebrane pieniądze. Jest tego mało, bardzo mało. Co ich czeka, gdy powrócą do t. zw. domu, a dom ten nie jest przecież niczem innem, jak tylko nędznym kątem w jakiejś podmiejskiej lepiance czy baraku, a może nawet w piwnicy jakiegoś opuszczonego, rozwalonego domu.

Są odważniejsze dzieci, które grupami krążą po domach. Dzwonią do drzwi i natychmiast intonują kolędę. Czasem wygląda jakaś litościwsza twarz i poda im kawałek chleba, albo resztki z objadu. Trafia się jednak, że zamiast jałmużny spotyka je stek wyzwisk. Bo po domach trafiają się wypadki kradzieży. Ginie wszystko, co tylko nie jest dobrze schowane pod kluczem. Nawet wycieraczki do obuwia znikają z przed drzwi w tajemniczy sposób. Obwinia się o to dzieci, które przychodzą śpiewać „o radosnej nowinie".

Niema chyba nic rozpaczliwszego jak to kolędowanie dzieci w mroźny dzień na ulicy. Chyba tylko to, że dzieci tych jest coraz więcej, coraz więcej nędzy i człowiek zdaje sobie sprawę z tego, że sam nie podoła walce z tą nędzą, że choćby rozdał wszystko co ma — i takby zabrakło dla wielu, wielu dzieci.

A dzieci śpiewają... Nie zraża ich fakt, że tak mało groszy wpada do ich zmarzniętych dłoni. Żyją one wielką nadzieją, że nadejdzie i dla nich kiedyś dzień wesela i radości, o jakim narazie tylko śpiewają....

KRONIKA

Opłaty wodociągowe, kanałowe i za czyszczenie ulic.

Kraków, 28 stycznia. Starosta miejski Schmid zwraca uwagę na to, że aczkolwiek z wprowadzeniem zmian w podatku od nieruchomości przedłożenie wysokości opłat wodociągowych, kanałowych i za czyszczenie ulic za rok obrachunkowy 1941 będzie mogło nastąpić dopiero w terminie późniejszym, to jednak **obowiązek wpłacania odnowiednich należytości na konto powyższych opłat wcale nie został przełożony.**

Aż do dostarczenia nakazów płatniczych za rok obrachunkowy 1941 **właściciele nieruchomości i gruntów obowiązani są do płacenia w dotychczasowych terminach płatności zaliczek według wysokości z r. 1940. Zaliczki te należy wpłacać bez specjalnego wezwania w kasie zarządu miejskiego.**

Wydawanie zezwoleń na wykonywanie zawodów związanych z działalnością kulturalną.

Kraków, 28 stycznia. W ciągu grudnia wydział oświaty ludowej i propagandy przy urzędzie szefa dystryktu krakowskiego wydał karty zezwoleń na wykonywanie t. zw. kulturalnych (np. muzycy, malarze, dziennikarze, aktorzy i t. d.). **Ważność tych zezwoleń została przejściowo przedłużona do dnia 31 marca 1941, nawet w takich wypadkach, jeśli na karcie uwidoczniono inny termin ważności.**

Wiadomość o przedłużeniu ważności tych zezwoleń zostanie w odpowiednim czasie zakomunikowana. **Składanie ponownych podań jest zatem bezcelowe.** Nadesłane w międzyczasie prośby o przedłużenie zezwoleń, zostaną odesłane wnioskodawcom.

Dla tych osób, które nie posiadają jeszcze karty zezwolenia, został ustalony ostateczny termin składania podań na dzień 1 lutego 1941.

Zwalczanie wścieklizny.

(f) **Kraków,** 28 stycznia. **Dzięki energicznej interwencji władz, udało się w ostatnich czasach zmniejszyć ilość wypadków wścieklizny.**

Koniecznem jest, aby wszyscy właściciele psów rygorystycznie przestrzegali przepisów, wydanych przez władze, odnośnie do zwalczania tej groźnej choroby. W tych dniach doniesiono o pięciu wypadkach wścieklizny na terenie Częstochowy, a niedawno temu także i w innem mieście Generalnego Gubernatorstwa **stwierdzono również kilka wypadków tego rodzaju.** Z tego względu władze policyjne jeszcze raz wzywają wszystkich do surowego przestrzegania wszelkich wydanych w tym zakresie przepisów.

Kronika żałobna.

(Jer) **Kraków,** 28 stycznia. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: **Jadwiga Niczyńska,** wdowa, lat 68; **Wincenty Wnętrzak,** inwalida — zmarł nagle, lat 50; **Marja Stanisława Banaś,** lat 25; **Małgorzata Kęskowicz,** lat 44; inż. **Karol Stolfa; Marja Trzcińska,** lat 59; **Garlicka Teresa,** lat 2; **Szary Stefan,** b. porucznik W. P.; **Marja Wrona; Bogumiła Łukomska; Marja Stanek; Elżbieta Gruber; Józef Szaleniec; Dutka Tomasz; Jan Tabak; Marcin Wierzba; Wojciechowski Władysław; Szatniak Mieczysław, Marja Wrona.**

Onegdaj zmarła **Julia Mucha,** wdowa, lat 84, osieracając córkę Stefanję i syna Jana. Pogrzeb odbędzie się we środę, dnia 29 bm. o godz. 14 na cmentarzu rakowickim.

(Jo) **ADRESY APTEK DYŻURUJĄCYCH DZISIEJSZEJ NOCY W KRAKOWIE.** Adolf Hitler-Platz 45, tel. 125-74, Łobzowska 20, róg Batorego 1, tel. 220-15, Dietla 36, tel. 147-64, Grzegórzecka 9, tel. 138 57, Grodzka 17, tel. 102-03, Plac Matejki 2, tel. 156-11, Plac Inwalidów 7, tel. 156-10, Madalińskiego 7, tel. 124-70, Rakowicka 12, tel. 114-08, Adolf Hitler-Platz 9, tel. 134-41.

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w dniu 28 stycznia w Krakowie 440, w Zawichoście 448.

(Jo) **SZUKAŁA PRACY...** W godzinach popołudniowych znaleziono na Plantach służącą Damian Ewę, lat 25, która przyjechała z pod Tarnowa w poszukiwaniu za pracą. Po wielu bezskutecznych próbach przesiedziała kilka godzin na plantach i doznała odmrożeń twarzy, rąk i nóg. Zawezwany lekarz Pogotowia udzielił jej doraźnie pomocy, poczem polecił przewieźć ją do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **WYPADKI NA ULICY.** Na ul. Kalwaryjskiej została przejechana przez samochód Rozalja Rosner, lat 68, doznając wstrząsu mózgu. Po udzieleniu jej pierwszej pomocy przez lekarza Pogotowia Rat., została przewieziona do szpitala żydowskiego.

Na Podbrzeziu upadł na ulicy 14-letni Wein Leon, który złamał lewą nogę. Zawezwany lekarz Pogotowia udzielił mu opatrunku, poczem polecił przewieźć go do szpitala żydowskiego.

(Jo) **BECZKA ZŁAMAŁA NOGĘ.** W poniedziałek rano Filip Kołodziej, lat 24, został opatrzony przez lekarza Pogotowia, ponieważ beczka spadła mu na nogę i doznał złamania prawej nogi. Po zaopatrzeniu przewieziono go do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Obwieszczenie

Stadthauptmann'a

dotyczy: **opłat wodociągowych, kanałowych i za czyszczenie ulic za rok obrachunkowy 1941.**

Wymiaru opłat wodociągowych, kanałowych i za czyszczenie ulic w roku obrachunkowym 1941 będzie można dokonać, z uwagi na liczne zmiany podstawy wymiaru zaistniałe w r. 1940, dopiero po dokonaniu wymiaru podatku od nieruchomości przez państwowe Urzędy Podatkowe. Nie zwalnia to jednak od obowiązku płacenia we właściwym czasie przypadających obecnie do zapłaty kwot.

Do chwili doręczenia wymiarów za rok obrachunkowy 1941 winni zobowiązani do zapłaty właściciele nieruchomości wpłacać w dotychczasowych terminach płatności zaliczki w tej wysokości, w jakiej były wymierzone powyższe opłaty w roku obrachunkowym 1940. Zaliczki te należy wpłacać w Głównej Kasie m. Krakowa bez osobnego wezwania.

Kraków, dnia 22 stycznia 1941.

Der Stadthauptmann
Schmid.

426k

Sąd Grodzki w Krakowie
Oddział I.
Kraków, 18 stycznia 1941
Sygn. I. 1. Nc. 711/41.

Sąd Grodzki w Krakowie postanawia na wniosek Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa wszcząć postępowanie w celu umorzenia zaginionych weksli, wystawionych na pokrycie wierzytelności Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa i płatnych w lokalu tejże Kasy w Krakowie przy ul. Szpitalnej 15 o treści przedstawionej w wykazie złożonym do wglądu interesowanych w aktach sądowych i wzywa posiadaczy tych weksli do zgłoszenia się w ciągu sześćdziesięciu dni od dnia ogłoszenia edyktu i do okazania weksli Sądowi, gdyż w przeciwnym razie weksle te po upływie powyższego terminu będą uznane za umorzone.

Dłużników wekslowych zawiadamia się o wszczęciu i wyniku postępowania amortyzacyjnego przez wywieszenie zbiorowego zawiadomienia w lokalu przedsiębiorstwa Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa przy ul. Szpitalnej L. 15 jako miejscu płatności weksli, tudzież przez przybicie na tablicy sądowej.

L. S. Sąd Grodzki w Krakowie.

Sędzia grodzki:
Dr. H. Gawacki.

PÓŁROCZNY KURS UPROSZCZONEJ STENOGRAFII *niemiecko-polskiej MARCZEWSKIEGO (Adolf Hitler-Platz 9, telefon 101-14),* obejmuje m. in. także: JĘZYK NIEMIECKI od podstaw, z gramatyką, ortografią, konwersacją, korespondencją, maszynopismo i daje sumienne, gruntowne i wszechstronne przygotowanie do zawsze popłatnego zawodu. Znajomość języka niemieckiego ani matura przy przyjęciu nie wymagana. *WPISY TERAZ*

Wolne posady

STENOTYPISTKA
biegła stenografistka polsko-niemiecka, z samodzielną korespondencją handlową na dobrych warunkach poszukiwana od zaraz. — Zgłoszenia Kraków, Postschliessfach 90. 405k

OGRODNICZY
pomocnik kawaler, szkółkarz — pszczelarz znajdzie stałe zajęcie. Reflektuję tylko na pracowitą samodzielną siłę. — Odpisy świadectw z określeniem żądanego wynagrodzenia nadsyłać: Gorlice, skrytka pocztowa 28. 2484

FASZYNIARZ
lasowy, przedsiębiorczy do obróbki i dostawy na dystrykt krakowski poszukiwany. — Wyczerpujące zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3233". 3233

POMOCNIK
piekarski, albo praktykant z początkami zostanie przyjęty. Piekarnia „Roma" Karmelicka 21. 3363

SKLEPOWĄ
do sprzedaży — wędlin końskich przyjmie sklep: Kraków, Długa 70. 3361

POTRZEBNA
dziewczynka i do gotowania. Siemiradzkiego Nr. 21, m. 12. 3360

POTRZEBNA
służąca do wszystkiego. Wiadomość: Długosza 8. Piekarnia. 3314

PANIENKI
samiejscowej, najchętniej sieroty, lat 15—16 poszukuje winiarnia: Jagiellońska 2. 3311

DO
gospodarstwa niemieckiego poszukiwana służąca, która umie prać, prasować i gotować. Zgłoszenia osobiste popołudniu pomiędzy 15—17 godziną w Krakowie Aussenring (Aleja Krasińskiego) 26, m. 4. 3345

POTRZEBNA
służąca samodzielna z gotowaniem, do lat 30. zaraz. Zgłoszenia ze świadectwami: Jagiellońska 9, I piętro, między 2—4. 3373

FRYZJERKĘ
z trwałą, wodną, żelazkową — wiktem i mieszkaniem przyjmie — Podworski, Kalwarja Zebrzydowska. 3337

POTRZEBNI:
dwie fachowe ekspedientki z branży galanteryjnej, jedna siła męska do hurtowni galanteryjnej i chłopak na praktykę. Wymagane: Świadectwa i kaucja. Zgłoszenia do hurtowni galanteryjnej Józef Cepura, Kraków, Adolf Hitler-Platz 37/11, oficyna — między godz. 17—18. 3329

HURTOWNIA
bateryj, latarek, lamp karbidowych, galanterji, (Warszawa) szuka poważnych przedstawicieli prowincjonalnych. Oferty „Hurtownia" Biuro Ogłoszeń Pietraszka, Warszawa, Marszałkowska 115. 439k

DOCHODZĄCĄ
do sprzątania biura. — Zgłoszenia tylko rano 10 — AdolfHitler-Platz 10, I. p. 3383

OGRODNIKA
kawalera przyjmę. Odpisy świadectw. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3394". 3394

CZELADNIK
szewski z papierami potrzebny na roboty mieszane. Wikt mieszkanie na miejscu. Bieniaszowa Nowy Sącz, Pierackiego 41. 435k

DOZORCÓW FOLWARCZNYCH
(polowych) poszukuje majątek Zawada p. Dębica. Zgłoszenia pisemne. 433k

RZĄDCY
z niemieckim poszukuje się. Zgłoszenia do Admin. „Gońca Krakowskiego, Kraków, „Nr. 3402". Zgłoszenia nie przyjęte bez odpowiedzi. 3402

OKAZYJNA SPRZEDAŻ
urządzenia chłodniczego, aparatu do kawy, lodówki, urządzenia sklepowego oraz całkowita wysprzedaż towarów kolonjalnych z powodu likwidacji firmy DINTENFASS, Kraków, ul. Szewska 8, od dnia 27 bm. w godz. od 15-ej do 19-ej. Komisarz Likw. Fy Dintenfass. 3328

SŁUŻĄCĄ
sierotę do wszystkiego przyjmie. Zgłoszenia: Kasyno Oficerskie — Zyblikiewicza 1. 3404

KELNER
młody, mówiący po niemiecku, zostanie zaraz przyjęty. Zgłoszenia osobiste: Kasyno Oficerskie, Zyblikiewicza 1. 3405

INTELIGENTNĄ
pomocnicę domową do wszystkiego na wyjazd z własną pościelą zaraz przyjmę. — Zgłoszenia między 2 a 4, Czajowska, Lubicz 3 m. 14. 3415

Posad poszukują

GOSPODYNI
kucharka, wiek średni, dobre polecenia — zajmie się całą pracą domową, miejscowość obojętna. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3230". 3230

BUCHALTER
Bilansista rutynowany poszukuje posady stałej lub dorywczej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3344". 3344

INŻYNIER
długoletnia praca na kierowniczych stanowiskach w poważnych firmach przemysłowo-handlowych — ostatnio dyrektor fabryki przeróbczej branży żelaznej, poszukuje posady lub przedstawicielstwa. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 3307". 3307

SAKSOFONISTA ALT,
flecista, rutynowany muzyk, — wolny od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3336". 3336

OSOBA
inteligentna, umiejąca gotować, poszukuje pracy, jako dochodząca. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3331". 3331

OGRODNIK
po szkole i z kilkuletnią praktyką, szuka pracy na stanowisko — kierownicze. Oferty „Nr. 43" skierować do: Agencji Gońca Krak., Rzeszów, Marktplatz 9. 437k

TECHNIK DENTYSTYCZNY
pracujący w kauczuku i złocie, — również korony z białych metali — poszukuje posady Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3409". 3409

MŁODA
pani zajmie się gospodarstwem u samotnej osoby. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3356". 3356

CHEMIK,
technik, specjalność przemysł — fermentacyjny — szuka zajęcia — najchętniej Kraków. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3350". 3350

Kupno nieruchomości

KUPIĘ
zaraz willę 5—7 ubikacji. Osiedle Oficerskie. Gotówka 70.000. Szczegółowe oferty od właściciela przesłać Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2994". 2994

NIERUCHOMOŚCI
wszelkiego rodzaju na terenie Gubernatorstwa kupujemy. Gotówka natychmiast! — „INFORMATOR" Kraków, Pijarska 19. Telefon: 116-45. 442k

Kupno

POTRZEBUJEMY
zaraz futer, lisów, bławów, ubrań, raglanów, kilimów, dywanów. — Komis: AdolfHitler-Platz 12. TEL. 143-13. 3374

KUPIĘ
okazyjnie kuchnię gazową szafkową 3 lub 4-płomienną „Junkersa" z piekarnikiem. Zgłoszenia: Tel. 18543, sub. Grodzka 7, sklep cukierniczy. 3359

UŻYWANE:
maszynę do prania, może być z motorkiem, magiel pokojowy i wyżymaczkę kupię: Kraków, Pierackiego 6, — Sklep Filatelistyczny. 3385

GARDEROBĘ
bieliznę kupuję w każdym stanie — na żądanie przychodzę do domu, płacę dobrze. — Wolnica 11/2, w podworcu. 3391

FUTRO MĘSKIE
spód tchórze — kołnierz wydra, wierzch marengo, stan pierwszorzędny — poszukiwane. Zgłoszenia „CENTROKOMIS", Grodzka 9. 3365

KUPUJE
płyty patefonowe dobrym stanie oraz patefon elektryczny lub zwykły markowy. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3343". 3343

KUPUJE
wszelkie znaczki pocztowe „Filatelia", Kraków, Długa 14. 3398

GARDEROBĘ,
bieliznę, wartościowe przedmioty kupię. Starowiślna 21/8. 2948

KUPUJĘ
noszoną garderobę, bieliznę męską oraz obuwie: Starowiślna 80 — sklep używanych rzeczy. 3045

GARDEROBĘ
używaną w każdym stanie kupuję, — na żądanie przychodzę do domu. Św. Józefa 22, sklep narożny 3062

DYWANY PERSKIE
oraz żywieckie kupuje i płaci gotówką „Persia", Kraków, Grodzka 18. 3094

KUPUJEMY
maszyny do szycia marki Singer Kraków, Długa 5 Firma Singer. 3255

PIANINO,
fortepian krótki kupię. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3288". 3288

SPRZEDASZ
wszystko najkorzystniej „KOMIS" PLAC DOMINIKAŃSKI 4. 3291

MEBLE
używane mieszkaniowe, biurowe kupujemy, płacimy gotówką: — Hala Meblowa - sklep Grodzka 59 3302

MASZYNY
do szycia bębenkowe, szewskie, leworamienne — krawieckie kupuje Krischer, Kraków Zwierzyniecka 6. 419k

FILATELISTOM
uzupełnia, kupcom komisy wysyła: „Mundus", Adolf Hitler-Platz 37. 2503

BUTY
cholewy nr. 40. ROWER wolnobieżkę — prawie nowe, kupię. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3182" 3182

SIATKI
do łóżek używane kupuje — płaci gotówką: Hala Meblowa, Grodzka 59. 3297

PRZYJMĘ
w komis ubrania, palta, kilimy, suknie wełniane: — Sklep Komisowy GOŁĘBIA 10. 2665

DWIE ULICE
Kamienio-bloków, kilka wielkich lokali handlowych magazyny. duże zabudowania, centrum Krakowa. Potrzeba dwa miljony, — sprzeda biuro — „Własna Strzecha" Kraków — AdolfHitler-Platz 10. 3381

PARCELA
200 sążni, fundament pod piętro, wapno gaszone, — 17.500, wiele innych parcel, domów, sprzeda — Sporysz Kraków, Mały Rynek 4, m. 6. 3346

12 MÓRG
pola, 10 mórg lasu potrzeba 30.000 złotych, 9 kilometrów od KRAKOWA sprzeda Biuro ARZTA, Kraków, Floriańska 40. 3410

KAMIENICĘ
ulica FLORIAŃSKA, — dochód 24.000 złotych rocznie, potrzeba 250.000 złotych lub POŁOWĘ — sprzeda Biuro ARZTA, Kraków, Floriańska 40. 3411

PARCELĘ
dużą, uzbrojoną, dzielnica willowa 22.000. Parcelę półmorgową, budowlaną 7.500. — Trzystusążniową 5.000 — sprzeda „Lokata", Kraków, Łobzowska 4. 3368

POKOST,
kit, wszelkie farby malarskie oraz Ultramarin zakupisz najtaniej, jedynie: — Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 2286

SYPIALNIE
tanio poleca: Magazyn Mebli, — Kopernika 8. 2355

UPRZĘŻE NA KONIE
wyrabia Zakład Rymarski — Zygmunta Chorabika Kocmyrzów — Tel. 28. 2465

SPRZEDAM
skrzypce Stainera i stary krótki fortepian Dörva. Kraków, Kasprowicza 27, parter. 3218

PIANINA FORTEPIANY
najlepszej marki sprzeda Świątek STAROWIŚLNA 12. 3289

NARTY
210 cm, wytworną suknię brokatową 200 zł. i buty z cholewami Nr. 42 150 zł. — sprzedam. Mogilska 10 m. 3, między 14 a 16. 429k

SPRZEDAM
materjał na pumpy oraz wełnę, jedwab na suknię Asnyka 5/12a. 3413

SZABAŚNIKI GAZOWE OSZCZĘDNOŚCIOWE
poleca „Wodogaz" Kraków, Stolarska 13. 3362

PATEFONY
motocykle, rowery, maszyny do szycia — wózki dziecięce naprawiamy we własnych warsztatach przez najlepszych fachowców — Wszelkie części na składzie. — Krischer Kraków, Zwierzyniecka 6. 431k

BUTY
męskie, długie, eleganckie 43 — sprzedam, Miechów, Rynek 11. 432k

ELEKTRYCZNE PIECE, KUCHENKI,
żelazka, lampy biurowe, kolby grzałki, suszki fryzjerskie, nagrzewacze, przewody, oporniki, kable ołowiane, wentylatory. — Jednocześnie wykonujemy instalacje elektryczne oraz wszelkie naprawy: „Światło motor", św. Jana 13. 3270

NAJTANIEJ
ubrania, płaszcze różności — „KOMIS" PLAC DOMINIKAŃSKI 4. 3292

SYPIALNIĘ, JADALNIĘ, GABINET,
sprzeda okazyjnie Hala Meblowa — sklep Grodzka 59 magazyn Wiślna 4. 3300

DYWAN
bieleski kryształy obrazy sprzedam okazyjnie. Smoleńsk 27/6. 3309

PANIĄ
do lat 30, dobrej rodziny, bez przeszłości, gospodarnej, poszukuje tą drogą w celu matrymonialnym, kawaler wykształcony, ze sfer przemysłowych, dobrze sytuowany. — Dyskrecja rzeczą honoru. — Poważne zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 3320". 3320

PRZYSTOJNY
brunet, lat 26 — kawaler, pragnie poznać Panią — przystojną do lat 21, wykształcenie średnie. Cel matrymonjalny. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 3367". 33667

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI:
Wielopole 5/5. 2274

NOCLEGI CZYSTE CIEPŁE
Jagiellońska 7. A./22 I p. 2339

NOCLEGI:
Szewska 7/7 2745

NOCLEGI
czyste — Wenecja 5/1. 3052

NOCLEGI
ogrzane. Radziwiłłowska 14/2. 3317

NOCLEGI
wygodne. Florjańska 3/8. 3308

Lokali poszukują

WSZYSCY
zgłaszają wolne mieszkania BEZPŁATNIE do Najstarszego Biura Szachowska, Jagiellońska 10. 3175

LOKAL
sklepowy z pokojem, najchętniej urządzony na cukierniczy, woda, gaz, poszukiwany w śródmieściu. — Pośrednictwo wynagrodzę przy — wynajmie. Podać ulicę, szczegóły: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3326". 3326

DWÓCH
urzędników poszukuje pokoju umeblowanego lub nie, łazienka, — śródmieście. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3393". 3393

ZGŁASZAJCIE!
bezpłatnie POKOJE. „FIDUCIA", Florjańska 15. 3396

Nauka i wychowanie

STENOGRAFII
biurowej polskiej, niemieckiej, maszynopisma — udziela Aksman, Jagiellońska 7. 3408

UNIEWAŻNIAM
kartę przemysłową wystawioną dn. 20. XII. 1927 przez Izbę Przemysłową w Krakowie. Rachela Wistreich, Nowy Sącz, Piotra Skargi. 436k

UNIEWAŻNIAM
Kartę rzemieślniczą krawiecką — wydaną przez — Starostwo, Nowy Sącz w r. 1927 — na nazwisko Herman Niedermann. 434k

OBIADY
obfite, smaczne DWUDANIOWE 2 złote. Kolacja 1.50 wydaje „Kuchnia Domowa", Karmelicka 21a. Czynna od 12—20 3400

UNIEWAŻNIAM
zgubioną kartę żywnościową na dwie osoby serji „Ż. — 8", na nazwisko Drobna Keh, Tarnów. 440k

UNIEWAŻNIAM
skradzioną legitymację Ubezpieczalni Społecznej Nr. 7710.902, wydaną w Krakowie na nazwisko Karol Zając. 3324

JASNOWIDZ WISZNAPURI,
znany w kraju, zagranicą, wyjaśnia wszelkie zawiłe tajniki przeszłości oraz przyszłości. Zamiejscowym pisemnie, Długa 5, m. 6. 2848

KUPIĘ auto ciężarowe
do 3ton, oraz 6-cio osobowe na chodzie ewentualnie w reperacji. Zgłoszenia z dokładnym opisem i ceną Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3325". 3325

DR. ANDRZEJ DZIOBA
Choroby kobiece i wewnętrzne, — Asnyka 3, m. 6, od 3—6 popołudniu. 2525

MISTRZ
Tajemnic Hinduskich Jogów Psychografolog wyjaśnia wszystko! wyrocznie, horoskopy indywidualne. Przesłać datę urodzenia, pytania, złoty pięćdziesiąt na analizę (znaczki): — K. Szangoni, — Kraków, Szewska 7. Przyjmuje codzień. 3275

UCZCIWY
znalazca proszony jest o zwrot dokumentów p. Waldman Cypory Wieliczka, za sowitem wynagrodzeniem pod adres: Kraków, Wolnica 9/12. — Dowód osobisty niemiecki, przepustka kolejowa na 3 osoby, przepustka policyjna, Judenkarte. 3310

FISHARMONJĘ
wypożyczę za wynagrodzeniem. — Zgłoszenia przyjmuje Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3332". 3332

CHARAKTER,
uzdolnienia temperament określa z pisma grafologini, Wielopole 26/8, popołudniu. 3283

POŻYCZĘ
30.000 do interesu, zabezpieczenie hipoteczne, realność czynszowa. Kraków, % według umowy, możliwa posada biurowa. Zgłoszenia: Florjańska 24/5 Biuro „Centrala" 3382

UNIEWAŻNIAM
skradziony mi w dniu 25 b. m. „Ausweis" na pobyt w Krakowie Nr. 1402 oraz książeczkę Kasy Chorych w Krakowie na nazwisko: Schaumer Jita, Kraków, Augustjańska 3. 3406

MŁYŃSKIE
maszyny — oraz wszelkie przybory GAZA szwajcarska, PASY transmisyjne, gurty kubełki: Zakład budowy młynów Kraków, Mazo[illegible] 3378

ABAŻURY
Lampy elektryczne. Wytwórnia „FOX" Sławkowska 30. 3106

POGOTOWIE ELEKTRYCZNE:
św. Jana 13. 3280

FLORJAŃSKA 55
pisze podania i prośby, — wykonuje wszelkie tłumaczenia Terlecka, Terlecki, telefon 180-25. Firma chrześcijańska. 421k

MARTA FILIPCZAK
chiromantka przyjmuje codziennie. — Kraków. Pawia 18 m. 9 637

RYSUNKI
kopjuje szybko: Kopjownia, STAROWIŚLNA 12. 1223

ZEGARMISTRZ
Krowoderska 67. wykonuje wszelkie reperacje solidnie, prędko. 2245

UNIEWAŻNIAM
Kartę rzemieślniczą wydaną przez Starostwo Nowy Sącz na nazwisko Stanisław Czuchra. 441k

UNIEWAŻNIAM
zaginioną koncesję Nr. 357/40 na nazwisko Andrzej Wieczerzak, wydaną przez Zarząd Miasta Rzeszowa. 438k

UNIEWAŻNIAM
zgubioną legitymację służbową na nazwisko Piotr Gadacz — pracownik tramwajowy. 3321

WYPALENIA, ROZDARCIA, PRZETARCIA
tkaniny odzieżowej naprawia specjalistka. — Straszewskiego 27 (dawniejszy 11). 3376

WSZYSTKO ZAŁATWIA
Biuro Zleceń Informacyj Obrotu nieruchomościami „DAR", Grodzka 20. 3372

UNIEWAŻNIAM
zgubione dokumenty — książkę wojskową, dowód osobisty i książkę konia, wystawione na nazwisko — Kmiotek Piotr, Skotniki. Uczciwego znalazcę proszę o odesłanie do Policji Państwowej w Kobierzynie. 3338

PODWALE 7 (WESTRING 52) TYLKO DO 2-go Lutego WŁĄCZNIE WPISY NA **KURSY HANDLOWE** ILOŚĆ MIEJSC JUŻ OGRANICZONA

KUPUJĘ WSZELKĄ
używaną garderobę i bieliznę: — Dietla 9, m. 17. 2826

UŻYWANĄ
garderobę męską, damską sprzedaje, kupuje sklep Pierackiego 4. 2847

KUPIĘ
kuchenkę gazową szabaśnikiem: — Starowiślna 49/1. 3335

KUPIĘ
samochód małolitrażowy oraz ciężarówkę od dwóch do czterech tonn. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2783". 2783

FRYZJERSKI ZAKŁAD
lub urządzenie — kupię. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3323". 3323

MASZYNĘ
pisarską, walizkową, biurową, — kupię. Starowiślna 28/24. 3379

MASZYNĘ
do pisania nową lub używaną, jednak w bardzo dobrym stanie, — z polskiemi czcionkami, kupię. — Oferty pilne kierować: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 444k". 444k

Sprzedaż nieruchomości

KAMIENICE,
domy, wille, gospodarstwa, parcele każdej wielkości — sprzeda BIURO „WAWEL", Kraków Grodzka 60. II p. 3019

KRAKÓW
Willę 9 ubikacji, nowoczesne urządzenia, 60.000 — sprzedam bez pośrednictwa. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 2995". 2995

PARCELE
budowlane (Osiedle) od 6.000 złotych sprzedaje: „INFORMATOR" Kraków, Pijarska 19. 449k

Sprzedaż

DO
sprzedania: szafa ciemna i łóżko żelazne w dobrym stanie. Wiadomość: Ul. Zamojskiego 41, m. 7, w godz. od 4 do 7 wieczór. 3358

KOŁDRY
cieplutkie wykonuje Dembiński, św. Marka 19 — narożnik Florjańskiej. 3351

SPRZEDAM
patefon walizkowy „His Masters Vois" płytami — stare dębowe łóżka siatkami, szafkami nocnemi, krzesła. Lwowska 19. 3339

FUTRZANY
spód okazyjnie — sprzedam. Lubicz 3, m. 5, front. 3355

KOMIS
AdolfHitler-Platz 12, TEL. 143-13. sprzedaje futra, bławy, lisy, palta, raglany, łyżwy, narty, porcelanę, kilimy, dywany, kryształy. 3378

UNDERWOOD
duży, kasa ogniotrwała: Starowiślna 28/24. 3380

MŁYŃSKIE
maszyny kamienie i przybory dostarcza Fabryka Maszyn Łęgiewski i Hartwig, Warszawa-Praga. Szeroka 11. 59k

SZYLDY
najtaniej ADOLF HITLER-PLATZ, 9. 46727

WAGI
dla aptek, złotników, laboratorjum, handlu, przemysłu dostarcza „CENTRALA WAG" Kraków, Grodzka 15 (dawniej Wiślna 2). 2241

UBRANIE oraz FRAK
stan, jakość — pierwszorzędna — sprzedam. Syrokomli 26, 9. 3327

PIERZYNĘ
puchową, czystą, zdrowych kuchenkę gazową sprzedam. Kielecka 30/4, Osiedle. 3316

FLIZY
posadzki, kafle, rury kamionkowe, papę dachową, trzcinę, gips, cegłę szamotową itp. poleca Biuro Dostaw Materiałów Budowlanych Stanisław RZEGOCIŃSKI Kraków, Szpitalna 36. Telefon 126-49. 3399

SZOFERSKI KOMBINEZON
buty z cholewami gumowe. — Strój narciarski pierwszorzędny na wysokiego, sprzedam Starowiślna 4/4. 3348

GOBELINY
francuskie do salonu sprzedam. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 3294". 3294

SYPIALNIĘ
nową, biurko, stolik tanio sprzedam: Starowiślna 35, w podworcu, między 14—19. 3318

TAPCZAN
dwuosobowy trójdzielny, nowy — okazyjnie sprzedam. Listy: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 3366". 3366

Faszynę leśną i wiklinową
kupimy zaraz w większych partiach. — Oferty Kraków. Postfach 90. 295

FUTRO
męskie, spód tchórze, kołnierz klapy wydra wierzch marengo, doskonały stan okazyjnie sprzeda. K. Sulikowski, Szewska 14. 3315

PŁASZCZ
damski zimowy — 85 zł. sprzedam. Kraków, Pijarska 5/6, godzina 6—8. 3313

BREITSCHWANZOWA
kurtka, suknia BALOWA — do sprzedania. Biskupia 11/9. 3375

KOŁNIERZE
Perski czarny — Skunki, piękny — sprzedam. Dietla 83-7. 3364

NAJTANIEJ
kupicie wszystko „CENTROKOMISIE", Grodzka 9.

BIELIZNĘ
pościelową, stołową sprzedam. Michałowskiego 15 m. 27. 3386

ELEGANCKI
pokój kombinowany sprzeda Dom Handlowo-Komisowy, Szpitalna 11. 2606

Drzewo tarte
kupimy w większych ilościach przy stałej dostawie. Zgłoszenia: Kraków. Skrytka pocztowa 90. 370k

LAMPY BIUROWE
i inne, GRZEJNIKI, odkurzacze, numeratory, wentylatory, akumulatory. Skład Artykułów Elektrotechnicznych „ŻAR", Sławkowska 11. podwórze. 3401

PIECE ELEKTRYCZNE, KUCHENKI,
żelazka, poduszki, słońca, szamotki do piecyków oraz materjały elektrotechniczne sprzedaje Elektroneon św. Tomasza 6. 2251

Matrymonialne

KULTURALNY,
wyższe wykształcenie, lat 36, na stanowisku, większa gotówka — pozna panią do lat 28, inteligentną, — wybitnie przystojną i subtelną — może być biedna. Zgłoszenia nieanonimowe z fotografją. Dyskrecja dżentelmena. Cel matrym. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3319". 3319

POKÓJ
noclegowy. Starowiślna 28-23. 3223

NOCLEGI
ogrzane Zielona (Sarego) 25/1. 3227

NOCLEGI
ogrzane, śródmieście! Krupnicza 14/5. 3226

POKOJE, NOCLEGI
wolne zgłaszajcie bezpłatnie: INICJATYWA, Krowoderska 4. 3334

POKÓJ
wynajmę 1 lub 2 paniom na dogodnych warunkach: ul. Brzozowa 16, m. 50. 3322

POKOJE!!! MAJEWSKI, — Wszystkich Świętych 8 3377

CZYSTY
pokój, wejście z klatki, użycie łazienki — wolny. Zagrody 8/5, godzina 3—6. 3403

NOCLEGI
śródmieście, Asnyka 5, Kowalska. 3414

ŁADNY
czysty pokój UMEBLOWANY dla jednego lub dwóch panów do wynajęcia. Zgłoszenia między godz. 18—20 St. Kozak, Kotlarska 8. 428k

WOLNE POKOJE UMEBLOWANE
„FIDUCIA" Florjańska 15. 3395

WYNAJMĘ
dwa pokoiki skromnie umeblowane z użyciem kuchni solidnemu małżeństwu. Kazimierza Wielkiego 115/5. 3342

POKÓJ
nieumeblowany do wynajęcia natychmiast. Wejście z klatki schodowej, elektryka piec kuchenny. - wodociąg. czynsz 15 zł. miesięcznie Dzielnica Podgórze, ulica Zamojskiego 41, m. 7, w godz. od 4 do 7 wieczór. 3357

NOCLEGI
solidnym. Krowoderska 55/1. 3341

NIEMIECKIEGO
wyuczam za 2—3 mies. — Długa 38/29a. 2934

NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, ANGIEL[illegible]
udziela metodą [illegible]ką. Gwa[illegible] Długa 5 [illegible]

MASZ[illegible] PIS[illegible]
stenograf[illegible] indywidua[illegible] Grodzka 2[illegible]

FORTEPI[illegible]
lekcyj udzie[illegible] plomowana. [illegible]rowiślna 4/4 [illegible]

[illegible]SJI [illegible]NEJ
[illegible] z zam[illegible] naczy[illegible] [illegible]ukuję [illegible]rakow[illegible] „Nr 3383

[illegible]IAM
[illegible]owód [illegible] naz[illegible] E[illegible]rja — [illegible]trat [illegible] 349

STENOGRA[illegible]
biurowej nie[illegible]ckiej, polskie pierwszorzędo metodą — wy[illegible] MAJEWSKI Wszystkich Św[illegible]tych 8. 3[illegible]

Różne

ZBIÓR
znaczków polskic[h] kupię. Sprzedam większą ilość różnych pakietów Majchrzak. Blich 4. 2755

KAPCE ZAKOPIAŃSKIE
Wiadomość Drogerja, Długa 42. 430k

DYWANY
perskie ocenią Ci fachowcy w „Doroteum", Karmelicka 27. 3371

JÓZEF MACIEJEWSKI
(Zakład tech. dentystyczny) z Poznania dawniej w Dreźnie, przyjmuje obecnie ZYBLIKIEWICZA 9. 3352

UNIEWAŻNIAM
skradzioną legitymację szkolną — Szkoły Przemysłowej w Krakowie L. 7/A. 5. oraz legitymację tramwajową na nazwisko Irena Gruca. 3812

SPÓLNIKA
z kapitałem 8000 zł., współpracą do biura handlowego poszukuję. Lokal śródmieście. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3354". 3354

[illegible]ający poza Krakowem mogą [illegible]nia do G. K. zamawiać za [illegible]dnictwem naszych agencji:
[illegible]owie
[illegible] Majcher, Plac Sobieskiego 6.
[illegible]ach
[illegible]babczy, Sienkiewicza 32.
[illegible] Sączu
[illegible]ki, Hauptstr. (Jagiellońska) 46
[illegible]nem
[illegible]ski, Krupówki 48.
[illegible]wie
[illegible]ski.
[illegible]cy
[illegible]wak.
[illegible] ogłoszeniowe przyjmują [illegible] specjalnych dopłat!
[illegible]szeń obowiązuje taryfa cennika [illegible]Krakowskiego.

dl[a] [illegible]ących posady
[illegible]eń milimetrowych [illegible]rakowskim dla [illegible] posady, jest bardzo [illegible]
[illegible] ogłoszenia wynosi [illegible]
20 [illegible]
[illegible] tego udogodnienia

Wydawnictwo „Goniec Krakowski" Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.